

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2959 — nočna 2996, 2994 in 2959

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCOUVENEC

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2999

Azija grozi

(K obisku mandžurskega cesarja v Tokiju.)

Medtem ko se na zapadu snuje trozveza med Francijo, Rusijo in Češkoslovaško, ki naj bi kot protiutež Nemčiji zamenjala neslovesno pokopani versailleski mirovni pakt, snuje na vzhodu trozvezo Japonska. To trozvezo naj bi tvorili Japonska, Mandžukuo in Kitaj. Brez dvoma je ta japonski načrt v zvezi s položajem na zapadu, kjer je misel evropske solidarnosti na Wilsonovih načelih po sedemnajstih letih doživela popoln polom in se vračamo v čase, ko sta si držala v Evropi koliko toliko ravnovesje dva nasprotna bloka. Japonski ni treba sedaj več računati z enotno Evropo in seveda hiti, da svojo mednarodno politiko temu primerno usmeri. Zaukrat seveda Japonci hlinijo nevtralnost, toda čisto gotovo je, da si bodo skušali priboriti v Aziji položaj, v katerem bo enemu ali drugemu bloku v Evropi japonska pomoč dobrodošla in dragocena.

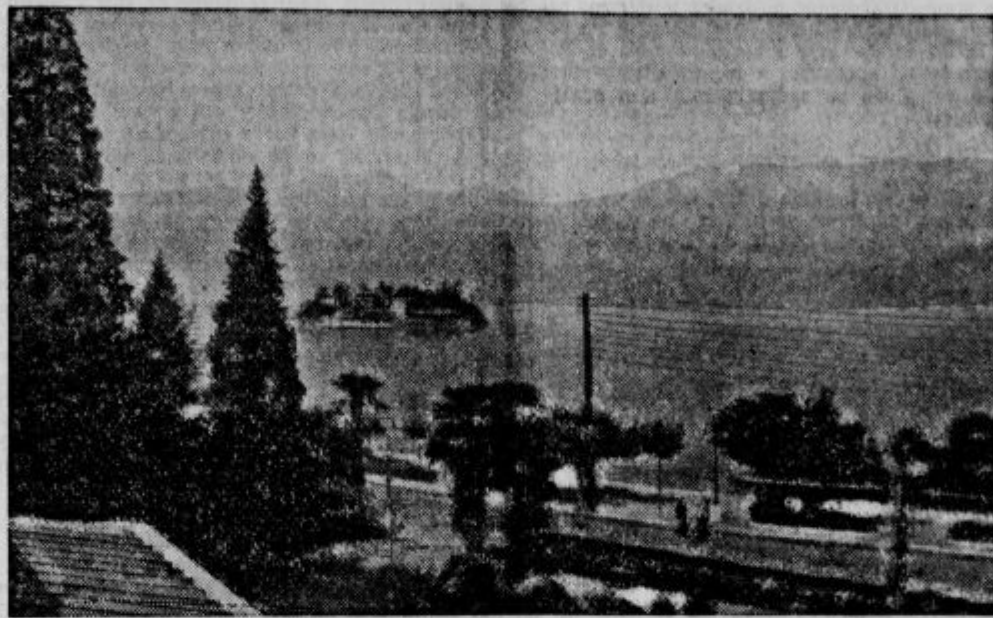
V sedanjem trenutku se nahaja v Tokiju mandžukujski cesar Kang-Teh, kjer je bil sprejet z vsem pompom starodavnega japonskega ceremonijela. Ta cesar, ki sam na sebi ne pomeni nič več kot lutko v japonskih rokah, je prvi suveren, ki se je v zadnjih stoletjih prikazal v Tokiju, kjer sta bila na obisku samo pokojni car Nikolaj kot prestolonaslednik in sedanji waleški princ. Pomen tega obiska je v prvi vrsti pač samo ta, da se poudari tesna zveza med Japonsko in novim cesarstvom na azijski celini, ki je zaenkrat samo japonska provinca z nekakšno samoupravo in lastno vlado. V mednarodnem oziru obisk ne bo imel, vsaj zaenkrat ne, nobenega vpliva, kakaj evropske države niti od daleč še ne mislijo na to, da bi Mandžukuo mednarodno priznale. Seveda to dejstvo ne brani Angležem, da ne bi navezali s to državo tesnih trgovinskih stikov, ki so odvisni od politike v Tokiju. Tudi Amerika se bo morala sprijazniti z dejstvom, da so Japonci proglasili mandžurski petrolej za monopol, proti čemu so v Washingtonu pravkar energično protestirali. Japonci so namreč svojo mandžursko posest močno zagovarjali s tem, da so od Rusije odkupili transmandžursko železnico, s čimer so ruske aspiracije na to deželo likvidirane. Od strani Evrope in Amerike se torej Japonska, kar se tiče njene velike priložitve na azijski celini, nima več bati nobenih resnih težav. Ona ve, da ima belo pleme preveč resnega opravka s svojimi lastnimi problemi, da bi se moglo količasti učinkovito vtikati v zadeve na Daljnem vzhodu.

Veliko težje vprašanje pa so odnosi med Japonsko in Kitajem. Kitaj se sicer bori z ogromnimi notranjimi težavami, ima pa v sebi tako vitalno silo, da ga v njegovem jedru ne more nihče resno ogrožati. Par provinc več ali manj pomeni za Kitaj prav tako malo, kakor je pomenila za Rusijo katastrofa v minuli svetovni vojni, ki jo je stala izgubo ozemlja, ki je zanj bilo veliko večje važnosti, kakor je za Kitaj Mandžurija. Tudi se Kitaj pod genialnim Čangkajšekom močno okrepljuje na znotraj. Dokler Kitaj ne bo priznal Mandžukua za neodvisno državo pod japonskim protektoratom, Japonska ne bo mirna. Čangkajšek sicer uvideva, da je Mandžurija za Kitaj izgubljena in bi se s tem dejstvom pomiril, ako bi od Japonce za to dobil važne koncesije, toda kitajski narod je slejkoprej globoko užaljen in v Tokiju se gotovo kesajo, da so dovolili vojni stranki znani pohod na Šanghaj, ki Japonci ni pri nesel nobenih uspehov, ampak samo še večje sovraštvo kitajskega naroda. Toda na drugi strani ponuja Japonska Kitaju toliko politično odškodnino, da kitajski državnik ne morejo preko tega. Med Kitajem in Japonsko se nadaljuje pogajanja, ki so se začela januarja meseca letos v Nankingu in v katerih Japonska zastavlja vse svoje diplomatske sile, da bi se končala z zvezo med tremi azijskimi državami, to je med Japonsko, Kitajem in Mandžukuo. Tokijski obisk Kang-Teha, kateremu so Kitajci prepovedali, da bi kot potomec bivše kitajske dinastije poromal na grobove svojih očetov v Pekingu, ima gotovo ta namen, da Kitaj prepriča o neizogibnosti, da Mandžukuo prepusti njegovi usodi, pa da se za to izgubo odškoduje z azijsko trozvezo. Sicer se ponujajo japonsko posojilo Kitaju ni moglo še efektuirati, ker sta se Anglija in Amerika odločno izjavili proti, vendar pa niti v Tokiju niti v Nankingu niso izgubili upanja, da se emancipacija Kitaja od evropskega kapitala doseže, če ne danes, pa jutri. Japonsko posojilo je za Kitaj predpogoj, da se odloči za politično alianco z Japonsko, ki mu more prinesiti le koristi. V prvi vrsti mika kitajskega diktatorja pomoč, ki mu jo ponuja Japonska za reorganizacijo kitajske armade, ki naj končno likvidira komunizem, ki ustvarja največjo anarhijo v južnih in jugozapadnih provincah. Na tretjem mestu je vprašanje ogromnega kitajskega vzhodnega Turkestanu, po katerem sega sovjetska Rusija. Zato je zelo verjetno, da se bosta Japonska in Kitaj končno vendarle sporazumela, na kar kaže tudi dejstvo, da je Čangkajšek ustavil bojkot proti japonskemu blagu. Pravkar se vrši v Nankingu važna konferenca, na katero je zbral tamkajšnji japonski poslanik Arisijo vse japonske konzularne uradnike v Kitaju, istočasno pa se vršijo važne konference med japonskimi in kitajskimi zastopniki tudi v Tokiju in evropske velesile ter Amerika imajo zadosti vzroka, da te dogodke zasledujejo z veliko pozornostjo.

Treba pa je razčistiti tudi zelo važno vprašanje Mongolije. Takozvana zunanja Mongolija je od leta 1921 dalje ljudska republika, ki je popolnoma odvisna od sovjetske Rusije. Gre torej samo še za notranjo Mongolijo, od katere so Japonci odrgali Kitaju že provinco Džehol, dočim so pohod na Čahar letos ustavili, da ne pokvarijo svojih odnosov do Kitaja. Mongoli sami, ki jih je v notranji Mongoliji nekaj več kot 2 milijona, težijo več ali manj za samostojnostjo ter jih zelo skrbi naseljevanje kitajskega kmetijskega prebivalstva, ki nevdržno sili na sever. Japonci pa, ki so doslej delali za priključitev notranje Mongolije Mandžuriji, stremjenje Mongolov po samostojnosti sicer podpi-

Zastopniki sil Anglije, Francije in Italije v Stresi

Konferenca na 'plavajočem vrtu'

Pogled na Isola Bella ob Lago Maggiore (nasproti obale v Stresi)

Isola Bella

Konferenca treh velesil, ki se je udeležijo ministrski predstavniki in zunanji ministri treh najmočnejših držav v Evropi: Anglije, Francije in Italije, bo zasedala na krasnih boromejskih otokih na Velikem jezeru (Lago Maggiore) v italijanskih Alpah. Otoki ležijo nasproti letoviškim mestom Stresa in Pallanza. Svoje ime so boromejski otoki dobili od Vitalina Borromeo, potomca lombardske družine Borromejev, iz katere je izšel tudi sv. Karel Boromejski. Vitalino Borromeo je kupil 4 otoke v tem jezeru, to so Isola Bella (Lepi otok), Isola Madre (Materni otok), Isola degli Pescatori (Ribiški otok) in Isolino (Otoček), ki so takrat bili samo še gole granitne skale, ki so štrlele iz sinjega, v solnce se smehljajočega jezera.

Vitalino Borromeo, ki je imel mnogo denarja, je otoke vse spremenil, nanosil nanje

črne rodovitne zemlje, zgradil terase za vrtove, nasadil najbolj razkošne rastline in si na najlepšem izmed njih postavil sredi zelenja in cvetja svojo rodbinsko palačo, ki še danes nosi ime Palazzo Borromeo. S težkimi milijoni je iz teh otokov ustvaril morda eno najlepših pokrajinskih krasot v Alpah in tja je romalo nešteto pesnikov iz dobe romantike in jih opevalo. Stendhal je svoje dni delal o tej lepoti: »Če bi mi kdo poslal pismo, v katerem me obveščajo, da sem dosegel najvišjo čast in oblast, bi se niti ne potrudil, da bi ga odprl sredi te rajske lepote.« Vitalino Borromeo je nasadil po otokih vse razkošno eksotično in južno rastlinstvo, od palm in cedrov do oranžnih in citronovih grmov, od oleandrov in magnolij do kamelij, ki spomladi razvijajo krasoto, kot je severni človek niti slutiti ne more. Vrt na Isola Bella okrog palače Borromeo, kjer bodo zborovali državniki tih velesil, se spušča v desetih terasah, prena-

Ker velesile med seboj niso edine, ni mnogo upanja, da bi mogle ukrotiti nemško agresivnost

polnjenih s cvetjem kot mnogobarni slapovi k sinjemu jezeru. Tudi Isola Madre ima svojo palačo in svoj bajen vrt, toda tam že dolgo časa nikdo ni več stanoval. Ostala otoka nosita samo par ribiških koč. Tudi Napoleon I. je prebival v boromejski palači in nekdanja njegova spalnica leži poleg dvorane za glasbo, v kateri bodo zasedali mogotci Evrope.

Plavajoči biser

Med tem, ko se je Evropa pred malo manj kot desetimi leti zbrala na severni obali Lago Maggiore v Locarnu, da premišljuje sredi rajskega razkošja narave o organizaciji evropskega mira, a ga ni mogla zajamčiti, se bo sedanja konferenca, bolj važna kot locarnska, ki je sedaj z vsemi protokoli in pogodbami vred pozabljena, sestala na pravem plavajočem biseru sredi jezera in bo morda dobila ob v miru ustvarjajoče narave več resnejših spodbud, da najde tudi za združeno človeštvo pogojev za mirno ustvarjanje. Izza veličastnega ozadja bodo strelili na nje v nežnem belem traku prijateljsko združeni gorski velikani Alp kot živ simbol, da je treba grede, kjer narava deluje z vso svojo bohotno silo v miru in v objemih solca, zaščititi proti severnim mrzlim vetrovom. Pa Bog ve, če bodo državniki, ki zopet odločajo o usodi stotin milijonov zbeganih ljudi, razumeli kaj o tej simboliki, ki tukaj bolj kot kjerkoli drugod tako zgovorno, tako prepričevalno govori, da božji zakoni lepše urejajo sožitje na zemlji kot vsa človeška modrost.

Zvon z otoka ribičev

Morda se bodo spomnili vsaj v večernih urah, ko bo šel srebrni glas zvončice v cerkvi na otoku ribičev po jezeru in po državnikom, potem ko bodo končali svoje razprave o topovih in bombnih letalih in strojnih ter strupenih plinih, kot pritažen klic vesti razodel, kakšen je tisti mir, za katerim človeštvo hrepeni, a ki se ne da zavarovati s papirnati spisi, ker izhaja iz pomirjenega srca...

Prihodi v Streso

Mussolini
Flandin
MacDonald

Francozi

Pariz, 10. aprila. c. Danes dopoldne ob 9.30 sta Flandin in Laval zapustila Pariz. Na lyonskem kolodvoru se je zbralo zelo mnogo ljudi, ki so prišli, da manifestirajo za svoje zastopnike na konferenci v Stresi. Časnikarji so obstopili Lavalu in hoteli imeti od njega kako izjavo. Toda Laval je bil sicer zelo zadovoljen in dobro razpoložen, odklonil pa je sleherni izjavo. Rekel je samo, da upa, da bo lepo potoval. Nato je vstopil v salonski voz in simptomske ekspres je točno ob uri odšel proti jugu.

Angleži

Skoraj istočasno, to je ob desetih so odpotovali iz Londona člani angleške delegacije, in sicer razen MacDonalda in sira Johna Simona. Ta dva sta odpotovala iz Londona z letalom ob 14.30. Letala sta samo do Pariza, odkoder sta se nato z vlakom odpeljala v Streso. Pred svojim odhodom iz Londona je MacDonald izjavil časnikarjem, da upa na uspeh v Stresi. »Zapuščam London in sem odločen, da rešim mir v Evropi. U pam, da bom uspel. Z vsemi močmi bom delal za ta uspeh.

Dramatičen prihod Mussolinija

Najbolj dramatičen je bil pohod v Streso g. Mussolinija. Ta se je danes dopoldne vkrcal ob 8.30 v Forli na krasno trimotorno letalo. Sam je sedel za krmilo in v krasnem vremenu krmilil celo dopoldne nad severno Italijo proti Stresi. Med tem se je nenadoma odločil, da pristane v velikem vojnem letališču Vonato Collo. Elegantno se je spustil na to letališče in takoj zapovedal splošno »vzbujeno«. Nato je dal povelje, da se morajo takoj dvigniti v zrak vsa ogromna trimotorna bombna letala in ta letala so nato tudi izvršila nad njim v zraku krasno parade. Nato se je Mussolini zadovoljno vsedel v letalo in zopet sam odkrmilil dalje proti Stresi. S seboj je vozil Suvicha, državnega podtajnika za tisk Ciana in podtajnika Vella. Točno ob dvanajstih je pristal v Stresi in takoj ukrenil vse potrebno. Oskrbel je za vse varnostne mere, ki so silno ostre. Vso progo od švicarske

rajo, niso si pa danes več popolnoma na jasnem, kaj naj z Mongolijo končno storijo, ker Mongoli tudi japonskih teženj ne gledajo s preveč prijaznim očesom, saj se japonskega vpliva bojijo še bolj kot gole nominalne suverenitete Kitaja. Zato je to vprašanje gotovo tudi na dnevnem redu pogajanj med Tokijem in Čangkajšekom.

V času, ko na zapadu vlada pravi kaos, ki ga tudi konferenca v Stresi ne bo razvzljajala, je to zbiranje sil v Aziji zelo vetikega pomena. Rumena nevarnost, ki so jo napovedovali že pred tridesetimi leti, postaja dejstvo, ki bo tem usodnejše, čim bolj se Evropa politično in moralno razkaja.

Boljše razpoloženje

Današnje pariško časopisje je v glavnem mnogo boljše razpoloženo, nego je bilo včeraj. To dobro razpoloženje je treba predvsem pripisati sklenitvi francosko-ruske samostojne pogodbe za varnost. Ta pogodba je važna predvsem zaradi tega, ker rešuje Francijo in sovjetsko Rusijo kontrole Zveze narodov. Znano je, da je Anglija silno ljubosumna na Zvezo narodov, ker jo smatra za svojo orodje v nadziranju Evrope. Pakt Zveze narodov je bil predvsem orodje v rokah angleških politikov. Pogodba med Rusijo in Francijo pa gre sedaj nekoliko dalje,

Hitler je hotel preprečiti sporazum med Francijo in Rusijo s protipredlogi

Kako važna je ta odločitev Francije in Rusije, se najbolj vidi iz tega, da je Nemčija hotela v zadnjem trenutku preprečiti podpis take pogodbe. Že v ponedeljek so nemški predstavniki v Parizu in Londonu sporočili, da bi bila Nemčija pripravljena podpisati nov varnostni pakt v tem okviru:

1. splošni evropski pakt naj ima konsultativni značaj.

2. S tem paktom se naj prepovedo vse posebne zavezniške in vojaške pogodbe.

Na ta način je Nemčija mislila pritegniti nase Anglijo, ki hoče samo splošni varnostni pakt ali pa nobenega in je tudi proti posebni vojaški zvezi med sovjetsko Rusijo in Francijo. Toda ta nemška poteza je prišla prepozno in Francija je odšla v Streso z močnimi kartami v rokah.

Poroka generala Göringa

Ves Berlin na nogah - Špalir 18.000 SS-četnikov

Berlin, 10. apr. c. Danes se je tukaj izvršila z največjim pompom poroka generala Göringa. Berlin je bil ves dan na nogah in po mestu so vse dopolne korakale čete SA in SS ter ostalih vojnih formacij narodnosocialistične stranke. Samo članov SA je bilo nad 18.000. Najprej se je izvršila civilna poroka v berlinski mestni hiši, ki jo je opravil sam mestni župan dr. Saam. Za pričo sta bila državni kancelar Adolf Hitler in pa državni podtajnik general Körner. Iz mestne hiše so se vsi odpeljali v krasnih avtomobilih, ki so jih šofirali posebni šoferji SS policije v črnih uniformah, v berlinsko protestantsko stolnico. Nad sprevedom so ves čas krožila letala v bojni formaciji. Po obredu v stolnici so se vsi odpeljali v hotel Kaiserhof, kjer je bilo svečano kosilo, ki mu je prisostvovalo nad 300 gostov.

S tem v zvezi pa se je danes zgodilo v Frankfurtu nekaj silno pomembnega. Kakor znano, se nova Göringova žena piše Emmy Sonnemann in

izhaja prav za prav iz stare židovske bankirske rodbine iz Frankfurta. Ta rodbina Sonnemann je imela še do danes eno največjih trgovskih hiš v Frankfurtu. Danes pa je narodnosocialistična mladina to trgovsko hišo v Frankfurtu napadla kot židovsko in jo popolnoma demolirala.

Istočasno pa so obglavili...

Istočasno, ko se je Göring opravljal k poroki, so v berlinski kaznilnici obglavili dva bivša komunisti, ki sta pred leti baje zagrevala zločin, da sta vedela za načrt, kako bodo komunisti napadli in smrtno ranili narodnosocialističnega heroja Horsta-Wessela. Oba tadva nesrečneža sta bila obsojena na smrt že lanske jeseni in pruska vlada, katere predsednik je Göring, je ravno na današnji dan odredila, da se obglavita. Inozemske časnikarje je to dejstvo silno dirnilo in posebno angleški časnikarji poročajo svojim pobožnim bralcem to kot nov dokaz nemške zagonetke.

Senzacija v Parizu

Francija-Rusija Sporazum dosežen

Češkoslovaška se bo sporazumu menda takoj priključila

Pariz, 10. apr. b. Ves francoski tisk prinaša z debelimi črkami vest o načelnem sporazumu med Francijo in Rusijo na temelju gentleman-agrementa. »Le Journal« in »Echo de Paris« trdita, da je prišlo do vojnega sporazuma med Francijo in Rusijo na temelju členov 10, 16 in 17 pakta Zveze narodov, ki bo podpisan še v teku aprila, po končani konferenci v Stresi in po izrednem zasedanju sveta Zveze narodov. Točno besedilo tega sporazuma še ni popolnoma izdelano, izdelane pa so le glavne smerice. »Le Journal« piše, da bo novi vzhodni pakt nova vojaška pogodba, ki bo zgrajena na temelju revizije mehanizma Zveze narodov. Na ta način se bo izvršil prepoved Zveze narodov, ki bo v stanju, da v primeru napada hitro in tako rekoč avtomatično razvije sankcije proti napadalcu. V ta namen bo Francija zahtevala revizijo člena 16 pakta Zveze narodov v smislu avtomatične sankcije proti vsakemu napadalcu.

Potek pogajanj

Pariz, 10. apr. TG. V zunanjem ministrstvu so zadnje dni delali s polno paro. Delo so nadaljevali tudi ponoči. Pogon so dale priprave za konferenco v Stresi in pogajanja s sovjetskimi veleposlanikom Potemkinom, ki se jih je v zadnji stopnji udeležil tudi italijanski veleposlanik Pignatti Morano di Custozza. Francoska vlada se je v izvajanju svoje doznanje zunanje politike, ki skloni na italijansko-francoskem sporazumu z dne 7. januarja in na francosko-angelskem sporazumu, sklenjenem v Londonu 3. februarja, čeravno ne preveč rada, vendar je vdala pritisku sovjetske Rusije, da se brez ozira na to, če mu Nemčija in Poljska pristopita ali ne, vzhodni pakt le zaključi brez njih. Rusija je zahtevala, naj se pogodba podpiše ob priliki Lavalovega bivanja v Moskvi.

Angleški pomisleki

Ker pa Anglija, ki je bila o teh pogovorih sproti obveščana, podpisu vzhodnega pakta, ki bi imel naravnost napadalen značaj in bi bil očividno naperjen proti Nemčiji, ni odobravala, je francosko vlado prosila, naj se ne preneha, marveč naj skuša ohraniti avtoriteto Zveze narodov, da ne bo Evropa zopet razbita v dva tabora, kot je bila pred letom 1914, kar jo je poglaval tudi v svetovno vojno. Francoska vlada je angleške nasvete poslušala in se je vse te zadnje dni z Rusijo posvetovala o načinu, kako bi bilo mogoče združiti varnostno in garancijsko pogodbo, ki je sprito nemške nevarnosti tako za Rusijo kakor za Nemčijo potrebna, s sodelovanjem Zveze narodov. Z drugimi besedami, kako bi se dala prava pravica vojaška zveza, naperjena proti tretji državi, spraviti pod streho Zveze narodov, da bi ne, imela več napadalnega značaja, ampak da bi bila izraz skupne volje vseh narodov, vključenih v Zvezi narodov.

Diplomatski amotoor

Iz teh razgovorov se je izčrpal predlog Francije, da naj Francija in Rusija ter vse druge države, ki bi to želele, podpišejo varnostno pogodbo, to se pravi obveznost, da bodo z vsemi svojimi vojaškimi in drugimi silami druga drugo podpirale, če bi kdo njihove meje ogrožal. Toda učinkovitost te zavezniske pogodbe naj bi se sprožila šele, če bi svet Zveze narodov, ki bi se v primeru, da kakšna država napade zaveznike, nujnostno sklical, v načelu odobril nastop zaveznikov proti napadalcu. Konkretno povedano pravi francoski načrt sledeče: V primeru, da Nemčija napade recimo Češkoslovaško, ki se nahaja v francosko-ruski zvezi, potem Francija in Rusija še nimata pravice mobilizirati proti Nemčiji in vdreti v njeno ozemlje, ampak morata zahtevati nujnostno sklicanje sveta Zveze narodov, ki bo v kratki proceduri presodil položaj in ugotovil, kdo je napadalec. Kakor hitro pa bo svet Zveze narodov v načelu sprejel ugotovitve, da je Nemčija napadalec, potem začne francosko-rusko-češkoslovaška obrambna zveza delovati in obe zaveznici Češkoslovaške bi imele polno pravico, napasti Nemčijo in braniti svojega zaveznika.

Francoski predlog je na ta način združil zares oboje: avtoriteto Zveze narodov, ki predstavlja kolektivnost evropskih narodov, ter obrambno vojaško zvezo, ki obsega le par držav. Varnostna pogodba bi bila na ta način šele druga instanca, medtem ko bi prva instanca pri posredovanju ostala še vedno Zveza narodov.

Pokrajinske obrambne zveze

Francoski predlog je šel še dalje. On pravi, da je francosko-ruska pogodba, ki se ji pridruži še Češkoslovaška in morda še kakšna druga država, potrebna, da vzdržuje red predvsem v vzhodni Evropi. Prav tako naj bi se za ustanovitev posebne varnostne in garancijske obrambne zveze tudi še v drugih predelih Evrope, recimo v Podonavju, na Balkanu, v Sredozemlju, na evropskem zapadu, in sicer na isti način kot vzhodni pakt, to se pravi, da bi tudi te ostale pokrajinske obrambne zveze ostale podvržene sklepu sveta Zveze narodov in bi začele delovati šele, kadar bi svet Zveze narodov tako rekoč dal svoje odobrenje ali prosto roko. Na ta način bi tudi Zveza narodov, ki sama nima nobenih bojnih sredstev, da bi svoje sklepe uveljavila, dobila svoje »policeje«, ki bi vsak v svojem delu Evrope čuval nad političnim redom ter mogel v potrebi udariti po napadalcu in nemirnežu.

Načrt pogodbe z Rusijo sprejet

Pogajanja z Rusi so bila uspešna in kakor poroča uradna agencija Havas, sta se Laval in Potemkin zares zedinila na besedihi neke pogodbe, ki še ni objavljena, a ki se naslanja na zgoraj navedena načela. Zato ta načrt francosko-ruske pogodbe izrečno navaja, da bodo členi 10, 16 in 17 pakta Zveze narodov še enkrat in na slovesen način pri bodočem zasedanju sveta Zveze narodov poudarjeni in izrečno vsem članicam priporočeni. Imenovani člani se pa ravno nanašajo na način, kako postopati proti napadalcu, ki bi ogrožal mir ali gojil pohlepne misli po sosedovem ozemlju. Seveda je moral načrt francosko-ruske pogodbe predvideti možnost, da vse članice Zveze narodov nazirajo Rusije in Francije ne sprejmejo, oziroma, da bi v primeru vojne nevarnosti svet Zveze narodov ne prišel do zaključka. Zato sta se obe vladi sporazumeli glede načina, kako bosta postopali. Z drugimi besedami, si obe vladi za ta primer obdržita prosto roko za postopanje, ki ga bosta smatrali za potrebno.

Dunajska vremenska napoved: Od zapada obeh oblaki. Na Štajerskem in Koroškem še jasno. Temperatura še nad normalo. Vendar na zapadu hladneje.

In Mala zveza?

Ker se je nahajal med pogajanj v Parizu tudi predsednik Male zveze Titulescu in je večkrat z velikim poudarkom posegel v debato, je verjetno, da so bili sklepi sprejeti sporazumno z interesi Male zveze, saj skoraj ni dvoma več, da se bo Češkoslovaška kot prva pridružila novi zvezi.

Mussolini zahteva poguma

Pripomniti je treba, da bo načrt, ki sta ga izdelala Laval in Potemkin, vezal francoske državne v Stresi in je zato malo upanja, da bi bilo še mogoče doseči kakšen kompromis med angleškim, italijanskim in francoskim naziranjem. Kakor izhaja iz italijanskih listov, pa namerava Mussolini predložiti nekaj sličnega tudi za Podonavje. Mussolini je baje sporočil svojemu poslaniku v Parizu, naj zavzame stališče, da »Italija še ni obupala, da bi kdaj prišlo do sodelovanja z Nemčijo, toda če hočemo enkrat doseči sporazum z Nemčijo, moramo imeti trdno voljo, da se sporazumemo med seboj tudi brez nje«.

Baltška zveza

Kar se tiče baltških držav, kažejo vsi znaki, da je dosežen sporazum, po katerem bo skušala v prvi vrsti sama sovjetska Rusija, da se sporazume s temi državami in bo pridobila te države za to, da sklenejo medsebojno pogodbo o vzajemni pomoči, ki bo predstavljal nekako baltško unijo. Francija ostala za sedaj izven te kombinacije in se bo odločila za sodelovanje šele v primeru kakšnega spora.

Podonavje

Sedaj pa cilj in naloga francoske diplomacije, da na podlagi te pogodbe pospeši v Stresi rešitev srednjeevropskih problemov, predvsem sklenitev pakta med Francijo, Italijo in Avstrijo, nato pa med vsemi ostalimi državami ter tudi državami Male zveze. To vprašanje sta obravnavala še na včerajšnjem sestanku francoski ministrski predsednik Flandin in pa italijanski poslanik v Parizu Pignatti di Custozza, razen tega pa so se o teh problemih razgovarjali tudi Titulescu, Laval in grof Pignatti. (Kakor znano, jamči člen 10 teritorialno neodvisnost vsem članom Zveze narodov, medtem ko člen 15 daje pravico državam, ki se čutijo ogrožene, da lahko samostojno nastopijo proti sovražniku, če bi Zveza narodov ne bila v stanju, da stori korake, ki bi bili dovoljni za varnost napadene države. Člen 16 pooblašča v prvem odstavku države, ki so postale žrtev napada, da storijo potrebne ukrepe za svojo obrambo ter da ne čakajo na Zvezo narodov, nadaljni člen pa predvideva sankcije proti napadalcu. Končno odobruje člen 17 prav tako te ukrepe in dovoljuje njihovo izvedbo, če napadalec ni član Zveze narodov. — Op. uredn.)

Če Vaš otrok noče piti mleka, mu dajte mlečno čokolado Mlekita. V nji so kakao, neposneto mleko in vse hranljive sestavine, ki jih potrebuje mlado telo otrokova za svoj razvoj: za okrepitev mišic, osveženje krvi in dober telesni počutek. Seveda pa mora biti prava mlečna čokolada Mlekita.

Abesinski spor pride pred izredno sejo SZN

Zeneva, 10. apr. TG. Glavni tajnik Zveze narodov, Avenol, je na ponovno prošnjo, naj nemudoma skliče Svet Zveze narodov na izredno zasedanje zaradi preteče vojne nevarnosti med Abesinijo in Italijo, kakor tudi radi pošiljanja egiptovskih »delavcev« v Eritrejo, kjer jih uporabljajo za vojaška obrambna dela proti Abesiniji, odgovoril abesinskemu zastopniku pri Zvezi narodov sledeče: »V odgovor na Vašo zahtevo, da se abesinski spor upravi na dnevni red izrednega zasedanja Zveze narodov, mi je čast odgovoriti, da bom v smislu sklepa Sveta Zveze narodov s dne 1. junija 1934, prošnjo abesinske vlade postavil na dnevni red prihodnjega izrednega zasedanja v mesecu aprilu.«

Nemški vohuni

Pariz, 10. apr. b. »Matine« poroča, da je tukajšnja pariška policija aretirala nemškega državljana Bärhuberja, ki je bil zelo dolgo časa v Franciji in si je pridobil tamkaj tudi zaupanje političnih krogov, ki so delovali za zblizanje med Francijo in Nemčijo. Bärhuberjeva preteklost še ni znana, vsekakor pa mora biti burna, saj obvlada perfektno 8 jezikov, med njimi tudi kitajščino. Preiskava je dognala, da je bila v Bärhuberjevih rokah osredotočena vsa vojna in politična splošna v Franciji, ki jo je spretno vodil in pošiljal informacije v Berlin. Do izsleditve tega vohuna je prišlo zaradi prijave neke italijanske pisalke, s katero je Bärhuber stopil v stike in jo skušal pridobiti za svoje načrte. Bärhuber je nameraval razpršiti svoje vohunske mreže tudi na Italijo, pa ga je prehitela aretacija. Policija je aretirala veliko število sodržnikov in vedno bolj se grnadi dokazilni material, ki ga je policija našla pri aretiranih.

Upori na Kitajskem

Sangaj, 10. aprila. AA. List »Sinpac« poroča, da so na severnem Kitajskem nastali resni neredi. V prostranih pokrajinah so se uprli kmetje zaradi uvedbe solnega monopola. V 12 okrožjih pokrajine Hupe so kmetje vstali z orožjem in se s silo upirajo monopolističnim organom. Četam v omenjenih pokrajinah so morali poslati precejšnja ojačenja. Oblasti so odločene rabiti proti upornikom, če bo treba, tudi topništvo. Do spopadov je že prišlo. V vseh uporniških krajih je že več mrtvih na obeh straneh. Vlada je v teh krajih proglasila obredno stanje.

Katoliška cerkev v Mehiki Kaj pravi o tem nekatoliški list

Kako daleč segajo roke tramasonskih lož...

Pod tem naslovom je priobčila »Neue Zürcher Zeitung«, ki ni katoliški list, zanimiv članek, ki ga priobčujemo dobesedno radi tega, ker je izšel v nekatoliškem, pač pa zelo uglednem in objektivnem švicarskem listu.

Upanje, da se bo boj proti katoliški cerkvi omilil odkar je predsedstvo Mehike prevzel general Cardenas, ki splošno ni veljal za pripadnika radikalnih cerkvenih sovražnikov —, to upanje se ni uresničilo. Nasprotno. Določila revolucionarne ustave iz leta 1917, ki naj bi Cerkev zadala smrtni suneč, se izvajajo s še večjo ostroostjo. Boj med cerkvo in državo v Mehiki traja že odkar se je ta dežela odrgala od Španije, to je od 1810. leta. Konflikt je posebno ostro vzplamtel leta 1833., ko je bila duhovščini vzeta pravica šolskega pouka, v revolucionarnem letu 1917 in pa 1932, ko je mehiška vlada na papeško okrožnico o preganjanju cerkve odgovorila s popolnim prelomom odnosov z Vatikanom.

Vzrokov, da je cerkev v Mehiki preganjana, ne smemo iskati v kaki njeni dejanski moči ali presilni oblasti. Kajti že davno ne sme v Mehiki imeti ne Cerkev ne kak duhovnik svojega lastnega premoženja; nošnja duhovniške obleke v javnosti je prepovedana; vsi verski redovi so prepovedani; vsa cerkvena posestva brez izjeme so last države. Število duhovnikov v celi državi tudi že prej ni presegalo 7000, kar z ozirom na 16 milijonov prebivalcev, ki so 98 odstotno katoličani, gotovo ni bilo pretirano. Vzrok verskega preganjanja je v tem, da narodna revolucionarna stranka (Calles) smatra cerkev za najmočnejšo trdnjavo, ki kljubuje socialističnim nakanam in se ji religija zdi tista trdna vez, ki še drži in drži poklonci mehičanske družine. Dokler pa ne bo razrazilna družina, toliko časa tudi ne bo mogoče izvesti socialno-revolucionarnega programa.

Cerkev se je že od nekdaj zavzemala za socialni dvig Indijancev-domotinov, ki tvorijo večino prebivalstva. Tudi tedaj, ko je bila s svojimi socialnimi zahtevami popolnoma osamljena. Narod to ve in ji je hvaležen. Toda, ker potrebuje socializem baš teh ljudskih mas, zato se mu zdi potrebno, da jim od-

tuji duhovščino in da iz njihovih src izruje njih otroško vernost. Zato a. cerkev ne sme več sodbodno gibati, božje ime se v šoli ne sme več izgovoriti in države so pooblašene, da po svoji volji zmanjšajo število cerkva in duhovnikov. V državi z 16,5 milijonov prebivalstva je danes le še 375 duhovnikov. V zveznih državah (izmed 33) je sploh vsaka služba božja prepovedana. Iz mnogih držav so izgnali vse duhovnike. Najhujše preganjanje je v južnih državah Tabasco, Chiapas, Campeche, Oaxaca, Vera Cruz in Yukatan. Ustanovitelj brezverske bojne organizacije »Rdečih srajc«, sedanji poljedelski minister Garrido Canabal je bil dolgo let guverner v državi Tabasco.

Pa tudi v tistih državah, kjer je služba božja še dovoljena, se sme vršiti le v prostorih, ki jih je v ta namen odobrila država. Služba božja v privatnem stanovanju je dovoljena samo za eno družino. Maloštevni duhovniki, ki so ostali, morajo biti po rodu Mehičani. Javno in zasebno jim je prepovedano vsako politično udejstvovanje. Cerkev, ki so vse državna last, se uporabljajo za politične shode socialistov.

Vladna politika je ponovno izzvala ostre proteste prebivalstva. Posebno akademiki in družinski očetje so že ponovno nastopili proti socialističnemu učnemu načrtu, ki razkrajja družino, uvaja že v prve šolske razrede seksualen pouk na tak način, da kvari in pohujšuje mladino itd. Zal, da široke ljudske mase niso vselej dovolj zavedne, večkrat naravnost apatične. Zdi se, da vlada zaenkrat poče ustvarjati novih mučencev; videz je, da je prišla s politiko — morda tudi z ozirom na inozemstvo — ki naj cerkev in religijo polagoma pripravi do molka in uničenja.

Tako ugledni švicarski list. Zanimiva je gotovo najbolj njegova ugotovitev, da mehičanski socialisti, ki niso drugača kot boljševiki, vero preganjajo ne radi kakih političnih ali pa socialnih razlogov, kakor skušajo včasih pokazati pred inozemstvom, ampak jo preganjajo radi nje same, ker so pač sovražniki vsakega verstva. V tem protiverskem boju se poslužujejo popolnoma istih sredstev, kakor njihovi bratci v Kremlju.

1050 let po Metodovi smrti

Rim, 10. apr. V nedeljo so v baziliki sv. Klementa Slovani proslavili 1050 letnico smrti velikega slovanskega apostola sv. Metoda. (Sv. Metod je umrl 6. aprila 885.) Zbrala se je slovanska kolonija vseh narodnosti. Službo jo opravil po vzhodnem obredu p. Dionizij Tkaceuk. Med sv. mašo so lepo peli gojenci »Russicum« in gojenci sv. Jozafata. Nato je spregovoril msgr. Sipiagin o pomenu slovesnosti. Povdaril je, da je bil slovanski vzhod vedno pri srečanju Rimu. Pozval je vse slovanske brate k spravi in vdanosti do sv. očeta. Nato se je razvila iz bazilike procesija v kripti, kjer je grob sv. Cirila. Duhovniki so prepevali slovanske pesmi. Na grob so položili venec. Kardinal A. Sincero, tajnik kongregacije za vzhodno cerkev, je podelil blagoslov vsem navzočim. Slovesnost so zaključili z velebradsko himno. Službi božji so prisostvovali tudi evlosovanski

Ban o Slovenski Krajini

Murska Sobota, 10. apr. AA. Ban dravske banovine dr. Puc se je danes ob 9. dopoldne pripeljal iz Pluja v Mursko Soboto. Murska Sobota je priredila g. banu prav prišten sprejem. V mestni hiši je nato sprejel razne deputacije.

Dopoludne je ban obiskal nekatere obmejne občine Prekmurja kakor Rogasivce, Trtkovo na meji med Jugoslavijo, Avstrijo in Madžarsko, dalje Petrovce in Salovce.

Dr. Henrik Tuma umrl

Ljubljana, 10. aprila.

Danes je na svojem stanovanju v Fignerjevi ulici umrl znani ljubljanski odvetnik dr. Henrik Tuma. Pokojnik se je v slovenski javnosti pridobil sloves kot politik, kot jurist, kakor tudi planinec, folklorist in etnolog. Pred dnevi še krepak in kljub svojim visokim letom čvrst mož, je prejšnji teden nenadoma obolel. Zaradi prehlada se je v petek v svoji pisarni nenekrat zgrudil ter je bil prepeljan na svoj dom. Zdravniki so ugotovili nevarno pljučnico, kateri je danes ob 10 dopoldne podlegel.

Rodil se je leta 1858 v Ljubljani. Študiral je najprej učiteljske ter je poučeval na nemški meščanski šoli v Trstu. Zasebno pa je študiral še dalje ter je napravil gimnazijski izpit, nato pa je na Dunaju študiral pravo. Služboval je kot sodni avkultant in kot sodnik v Tolminu, Gorici in Trstu, nato pa je prešel v advokaturu ter je bil dolgo let odvetnik v Gorici. Ob zaključku vojne se je udeležil tudi važnih političnih akcij kot član goriskega narodnega sveta. Strankarsko je bil v začetku pri narodnonapredni stranki, toda že zgodaj se je priključil socialistični stranki. Izvoljen je bil pred vojno tudi v gorški deželni zbor. Po italijanski okupaciji Primorja se je živahno udeleževal političnega življenja v socialistični stranki. Po nastopu fašizma pa se je moral izseliti iz Goriske. V Ljubljani je nato osnoval odvetniško pisarno. Političnega življenja se je udeleževal tudi v Sloveniji kot načeln pripadnik socialistov.

Pokojnik dr. Tuma pa je bil kljub svojemu kromopolitizmu vedno odločno narodno-zaveden človek. Nam je bil po svojem svetovnem nazoru tuj, vendar pa je dr. Tuma po svojem značaju in načelni doslednosti imponiral vsem. Bil je izvrsten govornik, tako na političnih shodih, kakor v sodni dvorani, toda vedno stvaren in nikdar demagoog.

Dr. Henrik Tuma je bil med prvimi slovenskimi planinci. Bil je soustanovnik Slov. planinskega društva. Še na svoja visoka leta je rad hodil v planine, saj je prepeleval vse in tudi najbolj nevarne domače ture, hodil pa je tudi v avstrijske, švicarske in druge planine. Nihče med nami pa ni poznal tako dobro Beneške Slovenije, kakor on. Zadače njegovo delo je bil opis Beneške Slovenije z geografsko karto. O planinstvu je pokojnik tudi zelo rad predaval in so bila njegova predavanja za planince izredno privlačna.

Bil je plodovit političen, planinski in folklorističen pisatelj. V etimologiji se je mnogo trudil, da bi s pomočjo raznih evropskih krajevskih imen dokazal, da so Slovani, predvsem Slovenci, na svojih tleh praprebivalci in ne dosejenci. Tega mnenja znanstveniki ne dele z njim. Vendar pa je upoštevanja vredno gradivo, ki ga je pokojnik v ta namen zbral.

Kot družinski oče je bil pokojnik vzoren. Izsolal je vseh 7 svojih otrok, 6 sinov in eno hčer. Pot sinov je še akademsko diplomiranih, šesti pa je cand. ing.

Značaja in poštenju dr. Tume, lastnostim, ki jih pri sodobnikih danes tako zelo pogrešamo, bomo ohranili trajen spomin. Uzalostem otrokom naše sozidalci

Anastasiju odhaja

(Slovo romanskega tisk. atašeja)

Belgrad, 10. aprila. AA. Ta dni se poslovijo od Belgrada svetnik kraljevskega romanskega poslanstva za tisk Raoul Anastasiju in odide v Bukarešto na svoje mesto. Anastasiju je imenovan za pomočnika ravnatelja romanskega tiskovnega urada.

Anastasiju se je rodil v Krajavi 9. decembra 1890. Gimnazijo je z odličnim uspehom končal v Bukarešti, diplomiral je pa na pravni fakulteti v Bukarešti, a doktorat iz prava je napravil v Parizu. Novinarstvu se je posvetil leta 1909 in je sodeloval skoraj pri vseh velikih bukreških listih. Po vojni je bil nekaj časa šef likvidature ravnateljstva za prehrano države. Pozneje je postal ostavko in se ves posvetil novinarstvu. Leta 1920 je postal glavni urednik lista »Epocha«. Zelo plodovito je obenem sodeloval tudi pri drugih listih, tako na primer pri »Njamul Romanescu«, »Luptic«, »Dimineati« in pri gospodarskem listu »Argus«. Razen tega piše pod privzetim imenom tudi pesmi. Kot član vseh romunskih novinarskih združenj se je zlasti odlikoval z nesebičnim delom za gradnjo novinarskega doma. Obenem je tudi generalni tajnik novinarskega sindikata. Leta 1924 so ga izvolili za predsednika združenja poklicnih časnikarjev, naslednji dve leti je ponovno prevzel to mesto. Bil je eden izmed članov-utemeljiteljev tiskovne male antante in poljsko-romunske tiskovne antante.

L. 1926 so ga zaprosili, naj prevzame mesto tiskovnega atašeja v Belgradu; na tem mestu je ostal vse do 1. februarja 1928. Takrat je na zahtevo svojega ministra Emandia, ki je bil premeščen v Prago, tudi on odpotoval na Češkoslovaško in ostal tam kot tiskovni ataše do 1. januarja 1931. Takrat se je ponovno vrnil v Belgrad. Ostal je tajnik prvega razreda, pozneje je pa napredoval za svetnika.

V svetovni vojni je služil pri pehoti kot poročnik.

Za pocenitev kredita

Belgrad, 10. apr. AA. Zboljšanje današnjega težkega gospodarskega stanja je med drugim odvisno od zboljšanja kreditnih razmer in pocenitve kredita sploh.

Vpoštevajoč to dejstvo, je kr. vlada z uredbo o obrestih od 28. januarja 1935 normalala obrestno mero tako pri kreditih, ki jih dovoljuje denarnim zavodom, kakor tudi hranilnih vlogah.

Nadaljujoč politiko pocenitve kredita po analogiji z znižanjem obresti pri hranilnih vlogah, je ministrski svet na predlog finančnega ministra izdal uredbo o normiranju obresti na kapital uradniškega pokojninskega fonda pri Drž. hipotekarni banki, katere obrestna mera se zniža za 1,5% na leto, po čisti od 1. aprila 1935. Čeprav je kapital tega fonda, ki je ležal pri Drž. hipotekarni banki, doslej še precej skromen, bo vendar ta ukrep omogočil upravi banke, da pri tistih hipotekarnih posojilih, pri katerih se še plačuje 8% na leto, oziroma pri hipotekarnih posojilih, dovoljenih po 31. marcu 1935, prav tako zniža obrestno mero na 7% na leto, tako, da bo znašala od zdaj za vse bančne in hipotekarne dolžnike obrestna mera 7%. (Iz kabineta finančnega ministra.)

Rim, 10. apr. AA. Letnik mornarjev 1913, ki bi se imel te dni vrniti domov, so še za nekaj časa obdržali v službi.

II. Evharistični kongres za Jugoslavijo

Ljubljansko dijaštvo pred Najsvetejšim. Naše srednješolsko dijaštvo se z vneto pripravo na II. evharistični kongres za Jugoslavijo v Ljubljani. Predvsem je letošnje dijaške duhovne vaje v znatni meri posvetilo evharistični misli. Dijaki sami pripovedujejo, da so se letos duhovnih vaj z neko posebno radostjo udeleževali. Na cvetno nedeljo pa se bo poklonilo dijaštvo vseh ljubljanskih srednjih in meščanskih šol, Trgovske akademije, Srednje tehnične ter Trgovske šole v javni adoraciji Presv. Zakramentu. Dijaki imajo adoracijo ob šestih zvečer v stolnici, dijakinje pa istočasno v uršulinski cerkvi. Člani in članice dijaških verskih organizacij bodo poskrbeli, da pritegnejo k tej pobožnosti čim več svojih tovarišev in tovarišic. K adoraciji so vabljeni tudi gg. profesorji in učiteljstvo sploh.

Običajna mesečna rekolekcija za člane in sodelavce Glav. prip. odbora v Ljubljani danes odpade radi duhovnih vaj v stolnici.

Rediteljstvo ob kongresu. V nedeljo 24. III. se je vršil v društveni dvorani v Grobljah sestanek rediteljev za Evh. kongres in to za one iz kamniške in moravske dekanije. Skupno se je udeležilo sestanka 112 fantov in moških. Podrobnejša navodila bodo reditelji dobili na sestanku dne 13. maja. Oni, ki so se udeležili tega prvega sestanka, so prevzeli dolžnost, da do 13. maja sporazumno z župnijskimi prip. odbori zberejo iz svojega področja čim več za rediteljstvo pripravnih moških in fan-

tov. — Fantje in možje! Rediteljska služba bo častna, toda odgovorna. Vsak mora prinesiti s seboj dober kos smisla za poštenost. Telesna sposobnost in discipliniranost morajo biti nujne odlike vsakega reditelja! Vsi, ki so prejeli poziv za pripravo rediteljev, naj to vpoštevajo in najdejo v svojih vrstah čim več takih mož in fantov. Rediteljski sestanki za druge dekanije so istotako v teku.

Kako je s polovično vožnjo za kongres? Na mnogostevilna vprašanja sporočamo, da so izvršeni potrebni koraki za doseg vseh možnih voznih ugodnosti za Evh. kongres. Nikakega dvoma ni, da bodo vse ugodnosti pravočasno odobrene. Vsi, ki se udeležijo kongresa, lahko mirno s temi ugodnostmi računajo.

Potne ugodnosti za naše izseljence. Gospod minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Marušič je stavil sledeče predloge za doseg ugodnosti za naše izseljence, ki bodo obiskali II. evharistični kongres za Jugoslavijo: 1. Brezplačni potni listi; 2. Olajšave za doseg odhodnih vizumov; 3. prosta vožnja z Jesenic do Ljubljane in 75% znižane voznine po naši kraljevini; 4. odstranitev nepravilnosti vojaških predpisov. — Trdno smo uverjeni, da bodo naši izseljenci, ki posetijo domovino ob velikih gmočnih žrtvah, vseh ugodnosti v polni meri deležni.

Ob času evhar. kongresa bo izvajalo slov. glasb. društvo »Ljubljana« Händlov oratorij »Mesij« za soli, zbor in orkester.

Z željami za čim najpopolnejši in največji uspeh kongresa so nakazale Združene papirnice Vevče. Goričane in Medvode d. d. za pripravo Stadionu za vrste kongresne zveče po Din 2.500.—. — Iskrena hvala!

Letaki zoper g. Tavzesa

Ljubljana, 10. aprila.

Pred kazenskim sodnikom okrajnega sodišča g. Jos Tominec se je danes dopoldne vršila zanimiva razprava, ki je trajala dobre 3 ure in ki je obravnavala zadevo nekaterih letakov, razposlanih lani aprila na razne osebe in kateri letaki so imeli za vsebino neko zadevo vršila dolžnost poštnega ravnatelja dr. Ivana Tavzesa. Letaki so kratko navajali, kako je vršilec dolžnosti ravnatelja neko nedeljo, ko se je vršil letalski miting v Ljubljani, povabil uradnico M. G. v urad k sebi, ji diktiral par vrstic in nato navezal z njo kratek razgovor o ljubavnih intimnostih.

Kritično nedeljo po 15 je neko vrgel v nabiralnik poštne urada Ljubljana II (glavni kolodvor) 22 pisem z omenjenimi letaki. Uradnik Rupnik je ta pisma inhiroval in začela se je dolga preiskava. Kot obremenilna priča je Josip Rupnik nastopil proti poštному upravitelju v Velenju Ferdinandu Nadragu, trdeč, da je bil on tisti, ki je vrgel pisma z letaki proti dr. Tavzesu v nabiralnik.

Proti poštному upravitelju je bilo uvedeno disciplinsko in kazensko postopanje. Rezultat tega je bila javna obtožba proti poštному upravitelju g. Nadragu zaradi žaljenja uradne osebe po čl. 302, točka II, odstavka 1 kaz. zak. V svojo obrambo je g. poštni upravitelj podal po svojem branilcu odvetniku dr. Ivo Česniku obširen obrambni spis, v katerem je v vseh podrobnostih navedel svoje razbremenilne in druge, razmere na poštni direkciji osvetljuječe okolnosti.

Zagovor obtoženec

G. F. Nadrag je povdarjal:

»Jaz nisem vrgel nikakih pisem z letaki v nabiralnik kolodvorske pošte. Moral je pač pisma neko drugi vreči če prej, kot sem jaz vrgel v nabiralnik dopisnico na svojega svaka Ivana Šnabla. V dopisnici je obtoženec svaku med drugim pisal, da mu je dr. Tavzes ni naklonjen, da na pošti v Senčurju, kjer je prej svak kot orož. poveljnik služboval, ni vse v redu in da je dr. Tavzes, kakor se sliši, veliko dal na postarico. Sodnik: »Zakaj ste to zamolčali v preiskavi?« Obt.: »Ker sem se zavedal, da bi se moj položaj še veliko poslabšal. Pet detektivov je drugi dan dopoldne prišlo na moj dom. Nad 2. uri so natančno pregledovali vse. Mene takrat ni bilo doma. Ko sem prišel domov, je tam stal neki detektiv, ki me je povabil na policijo, kamor sva se z avtom odpeljala.« Sodnik: »Niste o tem prej nič vedeli?« »Niti pojma nisem imel! Bil sem presenečen.« Sodnik: »Ali vam je detektiv pokazal kak zaporni nalog?« Obtoženec: »Ne!«

Ko je sodnik obtožencu predložil, da je imel pravico zahtevati od detektiva zaporni nalog odnosno legitimacijo, je obtoženec povdarjal: »Težka bolezen, skrbi pred premetitvijo v Velenje, živčna raznarvanost so imele za posledico, da se nisem poslužil svoje ustavne pravice, da bi zahteval od detektiva legitimacijo.«

Obtoženec je nato podrobno opisal dogodek pred poštним nabiralnikom. Vrgel je le

dopisnico notri. Poprej je še opazil svojega znanca uradnika banske uprave g. Gosaka. Ko je dopisnico vrgel, je krenil takoj k Gosaku. Pri nabiralniku se je mudil malo časa in ni pokukal skozi okno v urad. Sodnik: »Odkod se poznate z Rupnikom?« »Približno pred 10 leti sva skupaj služila na glavni pošti.« »Kakšno je bilo razmerje med vama?« »Nekoliko napeto zaradi Orjuna. Takrat so jo eni obsojali zaradi dogodkov v Trbovljah, drugi so jo simpatizirali. Rupnik se je nagibal k Orjuni.« »Ali ste bili pristaš SLS?« »Nikdar ne!« »Pristaš JDS?« »Tudi ne! Obtoženec je ponovno zanikal, da bi bil on vrgel pisma v nabiralnik. Sodnik je nato obtoženca obširno zasliševal o tem, ali mu je bila v podrobnosti znana afera s poštno uradnico G. Sodnik: »Ali ste 22. aprila vedeli za to stvar?« »Sušljalo se je o tej aferi in še o drugih aferah.« »Ali ste to vedeli 22. aprila?« »Sem še le pozneje zvedel, ko sem bil v preiskavi zaslišan in sem se za stvar zanimal.«

Zaslišanje prič.

Sodnik g. Tominec je nato odredil dokazno postopanje. Ker je glavna obremenilna priča, poštni uradnik Josip Rupnik na Golniku, je za danes izostala njega zaslišanje. V vseh okolnostih in podrobnosti pa sta bila zaslišana višji poštni kontrolor Josip Kumar in poštni služitelj Ivan Sluga.

Priča Josip Kumar je podal podrobno izjavo, kako se je kritično nedeljo nahajal v uradu kolodvorske pošte, oddajajoč brzojavke za Split. Josip Rupnik ga je opozoril na Nadragu, ki je prihajal proti nabiralniku. Ve, da je zaklopala padla, ne more pa potrditi, da bi čul močnejši šum šopa pisem. Rupnik mu je še prej omenil: »Tudi-le gre Nadrag. Kako dobro izgleda, pa je holan.« Nato: »Sedaj bo gotovo nekaj vrgel notri! Čez nekaj časa je prinesel Rupnik 2 ali 3 pisma. Nato pa še 19, ki so bila naslovljena na razne osebe. Pisma sta pogledala prot. svetlobi in videla letake, ki so bili pisani z istim pisalnim strojem, kakor neka druga okrožnica. Sodnik: »Ali ste prebrali naslove na pisnih?« Priča: »Sem jih prebral, ne vem pa za nje. Za enega vem, da je bil na prosvetnega šefa banske uprave Breznika.« Na istih letkih je bila ista pisava, kakor na prejšnjih z napisom: »Odstranite gnulobu!« Z obtožencem sta bila drugače v dobrih odnosih.

Priča Sluga Ivan, služitelj na kolodvorski pošti, je pojasnjeval, kako je v nedeljo, 22. aprila lani vršil službo. Ni videl, kdo bi bil vrgel pisma v nabiralnik. Čul pa je padec šopa pisem. Ko je druga pisma žigosal, je prišel g. Rupnik in mu dejal: »Nehajte!« Potem je pobral 2 pisma in dejal, da ju je vrgel g. Nadrag. Sodnik: »Ali je Rupnik dejal: Nadrag jih je vrgel?« Priča: »Se ne spominjam, da bi me Rupnik opozoril na g. Nadrag.« Priča g. Nadraga usodno nedeljo sploh ni videl.

Sodnik je nato odredil, da se razprava preloži na 8. maja ob 10 dopoldne zato, da se bodo zaslišale še nekatere, od obrambe predlagane prič.

Dva mladoletna tatiča pod ključem

Celje, 10. aprila.

V ponedeljek okrog 2 popoldne sta hotela dva fantiča vlomiti na Sp. Hudinji v hišo delavca Stanteta Franceta. Eden izmed fantičev je zagnal na okno kamen, ubil šipo in se hotel splaziti skozi okno v hišo. Med tem je pa prihitel iz hiše gospodar, fanta prijel in odgnal na policijo. Na policiji so kmalu spoznali, da imajo opraviti z mladim, a že izkušenim grešnikom. V zadnjem času so se namreč v Celju in okolici ponavljali vlomi, a nihče ni mogel izslediti pravega krivca. Končno se je sam ujel in na policiji vse odkrito povedal. Grehi teh dveh fantov so kljub njuni mladosti precej številni in težje značaja. 15 letni Ivan P. s Ljubeče se je pred kakimi 6 tedni spoprijateljil z 19 letnim Alojzijem R., tudi z Ljubeče. Ivan je večkrat nosil v mesto in okolico prodajati vino, ki ga je, kakor pravi, kupil v Dramljah. Med tem je dobil spoznal nekatere mestne hiše, kar mu je seveda pri izvrševanju tatvin in vlovov prišlo zelo prav. Pravi, da ga je k temu navajal njegov zgoraj omenjeni tovariš. Prvič je poskusil svojo srečo v začetku meseca marca v stanovanje davčnega upravitelja v p. g. Blažona, ko je iz stanovanja v Aškerčevi ulici odnesel zlato uro in raznega nakita v vrednosti nad 1200 Din. Kmalu nato se je pojavil v istem stanovanju drugi in

sedaj odnesel klouk. Za prvo tatvino domači niti niso vedeli, druge se jim pa ni splačalo prijavljati policiji, zato je lahko Ivan uspešno nadaljeval z izvrševanjem svojega poklica. Kmalu nato je po prazniku sv. Jožefa uspešno nadaljeval na Sp. Hudinji. Prišel je kakor po navadi ponujati vino, ker pa ni bilo nikogar doma, je vlomil v stanovanje in odnesel 2940 Din gotovine. Bilo je to v opoldanskih urah pri posestniku Otrokarku, ko je žena nesla svojemu možu kosilo. Ta stranka je slučajno prej nekoč kupila od fanta vino; ob tisti priliki si je Ivan zapomnil, kje ima denar. Za ukradeni denar si je kupil nekaj obleke, nekaj ga je tako razdelil, nekaj zapravil, materi pa dal 900 Din. Zopet čez nekaj dni se je pojavil seveda tudi v opoldanskem času pri isti stranki, sedaj s svojim tovarišem. V stanovanje sta prišla s silo. Denarja sicer nista dobila, ukradla sta pa eno šunko, nekaj klobas, en klouk, nekaj platna, štiri zlate prstane, srebrno verižico, uhan — vse skupaj v vrednosti okrog 1500 Din. Nekaj ukradenih stvari sta prodala, nekaj razdelila, nekaj pa sama pospravila.

Dne 11. marca je šel Ivan sam v mesto in ponujal od hiše do hiše vino. Prišel je tudi do stanovanja zobotehnikar Demela na Miklošičevi cesti, potkal, a se ni nihče oglašil. S ključem, ka-

POGOVOR V KUHINJI

VIM čisti vse temeljito in brzo ter je tako izdaten!

Pred vsem pa

VIM

čisti prizanesljivo!

V.32-35

Iz domače politike

Kandidati Jevtičeve liste

Belgrad, 10. aprila. Lista kandidatov dravske banovine na listi predsednika vlade g. Bog. Jevtiča, kakor smo jo objavili včeraj, se mora po zanesljivih informacijah na tukajšnjem merodajnem mestu nekoliko popraviti. Zaradi preglednosti naj navedemo te kandidate za vse volivne okraje, kakor so dosedaj točno znani, oziroma kolikor ne bo še naknadno nastopila morebiti kakšna izprememba:

V bivši ljubljanski oblasti bodo na kandidatski listi g. Jevtiča sledeči: Novo mesto: ing. Pavlin, dr. Režek, Bule, Matko in Štrbenk (5); Metlika: Malešič, Bajuk in Makar (3); Črnomelj: Lovšin in dr. Koce (2); Brežice: dr. Veble in Krulj (2); Laško: Pleskovič, Struc in Roš (3); Krško: ing. Zupantič, Drmelj in Horvatič (3); Gornji grad: Goričar in Zehelj (2); Litija: Mravljica in Lajovic (2); Kočevje: dr. Lovrenčič, dr. Savič, Arko in Hočevar, kolega namestnik je ... (4); Kranj: Semrov, Dolenc in Lončar, ki je pa še dvomljiv (3?); Radovljica: Mohorič in Azman (2); Kamnik: Kersnik in Cerar (2); Ljubljana: Kavčič in dr. Fuks (2); Ljubljana-okolica: dr. Marušič in Hočevar (2); Logatec: dr. Marušič (1).

V bivši mariborski oblasti: Ljutomer: Rajh, Skuhala in Lukačič (3); Slovenjgradec: dr. Vošnjak, dr. Novačan in Kopač (3); Šmarje: Zdošek, dr. Moser in Komar (3); Ptuj: Brenčič in Petrovar (2); Prevalje: ing. Lenarčič in Doberšek (2); Murska Sobota: Antauer in Pertot (2); Lendava: dr. Klar in Seči (2); Maribor desni breg: Krejčič, Gornjak in Kirbiš (3); Maribor levi breg a): Jančkovič in dr. Jančič (2), b) Ogrinc in Fras (2); Celje: Stante in Prekoršek (2); Konjice: Jereb in Gajšek (2).

Jevtičevi kandidati v Zagrebu. Zagrebški gospodarstveniki so se sestali v Trgovsko industrijski zbornici, da bi se posvetovali o kandidatih na Jevtičevi listi. Predsedoval je predsednik zagrebške inženjerske zbornice Vladimir Balej. Govoril je tudi lekarnar Dragotin Peroš. Na njegov predlog so bili izbrani za kandidate gospodarskih krogov: Milan Vrbanič, Ivan Jutriša, Artur Mahnik in Nikola Skabalina. Za namestnike: Franjo Horvat, Josip Cvetič, Miloš Vidaković in Marko Goljak.

Topalovič se brani pred nasprotniki

»Delavska Politika« je priobčila odprto pismo nosilca socialistične liste dr. Zivka Topaloviča. List pripominja, da so v zadnjem času na-

tere je imel pri sebi, se mu je posrečilo odpreti vrata in je odnesel tri pare čevljev in tri kravate. Čevlje in kravate je razprodal. Dne 27. marca sta prišla zopet oba skupaj v Celje z namenom, da bi kradla. Hodila sta od hiše do hiše, končno sta se pa ustavila pri Gradtu v Vodnikovih ulici. Tu je Ivan kakor nalašč zagledal na vratih napis: »Pridem od desetih.« Izrazil je hitro priliko, odprl prva vrata s ključem, skozi druga pa vlomil z železnimi drozgom. Ukradel je zlato uro, dve zlati obratni verižici, suknjo in napravil škodo za 2200 dinarjev. Uro in verižico je prodal nekemu urarju, vse skupaj za 202 Din. Nekega dne sta nato hotela iti kras v Westnovo vilo pod kopališčem. Fant je dal časa zvonil, ker se pa ni nihče oglašil, je zopet začel odpirati večna vrata s svojimi ključmi. Med tem je prišla gospa, dala fantiču krepko zaušnico, naka je seveda mladci nepridiprav zbežal. Vse te tatvine in vlome oba mladoletna fanta priznata. Izročena sta bila oba, kakor tudi Ivanova mati, ki je za vse to vedela, v zapore okrožnega sodišča.

sprotniki socialistične liste pričeli z javno in podtalno propagando proti osebi nosilca liste. Tem obrekovalcem velja Topalovičev odprto pismo. Dr. Topalovič ugotavlja, da so mu sodrugi sporočili, da se nasprotniki borijo proti njegovi listi z izmišljotinami in klevetami proti njegovi osebi sami. Tako trdijo nekateri nacionalisti, da je on lastnik več rudnikov in tovarn in da plačuje delavce po 1 Din na uro. V preveljskem okraju pripovedujejo nacionalisti, da ima on 28.000 Din na mesec kot član upravnega odbora Narodne banke. Dr. Topalovič izjavlja, da je voljan vse svoje rudnike takoj prepustiti nacionalistom. Ako kdo v njegovem gospodinjstvu najde razen hišne pomočnice še enega samega delavca, je on pripravljen pripeljati ga na svoj račun v Ljubljano in ga na svojih ramah nositi 3 ure po ljubljanskih ulicah z napisom, da je to delavec Zivka Topaloviča. Nacionalista pa naj bi šla pred njima in to glasno oznanjala vsemu svetu. Nacionaliste pooblašča, da dvignejo njegovo plačo pri Narodni banki, in to vsak mesec od danes do konca njegovega življenja in da jo razdele med svoje prišaste v preveljskem okraju. Če je g. Bučar, tajnik nacionalističnih organizacij, trdil, da je g. Topalovič preprečil sprejetje zakona o minimalnih plačah, naj to dokaže, sicer mu bo pisec ob prvi priliki pljunil v lice. To naj store tudi Topalovičevi prijatelji. Po mnenju dr. Topaloviča je obrekovalje nasprotnikov znamenje, da se boje socialistične volivne akcije. Zato napadajo njega, čeprav vedo, da socialisti ne glasujejo zanj, ampak za »delavsko socialistično gibanje«.

Lista Topalovičevih disidentov. »Čačanski glas« poroča, da bo postavil lastno kandidatsko listo tudi g. Pavle Pavlovič. V ta namen je zbral svoje somišljenike, o katerem jih obvešča, da se je na zahtevo delavcev iz Belgrada in vse države odločil, da postavi lastno državno listo. V pismu je med drugim tudi rečeno: »Moje prizadevanje in prizadevanje mojih prijateljev, da bi delavski razred nastopil pri volitvah enotno z eno listo, so se razbila ob političantski okorelosti in spekulaciji komorne birokracije Zivka Topaloviča.«

Poneverbe pri bratovski skladnici

Ljubljana, 10. aprila.

Pri krajevni bratovski skladnici v Zagorju sta bila nameščena O. P., sedaj upokojeni uradnik, kot blagajnik in poduradnik TPD A. S. kot njega pomočnik. Imela sta opravila s precej velikim denarnim prometom pri izplačevanju mesečnih pokojnin in podpor rudarjem in njih sirotam. Meseca novembra je glavna bratavska skladnica v Ljubljani, ko so prihajale nekatere pritožbe, odredila revizijo blagajniških knjig v Zagorju. Revizijo je izvedel knjigovodja Mirko Benedič. Dognal je primanjkljaj 27.219 Din. Nepoštene manipulacije z denarjem so pri tej krajevni skladnici trajale več mesecev, vodila se je nepravilni denarna knjiga, vpisovali so se nepravilno pobjemki in izdatki. A. S. pa je ponaredil tudi 5 pobotnic o izplačilu podpor brezposelnim rudarjem. Pobotnice je poslal glavni bratovski skladnici v Ljubljano. Obja sta bila obtožena zločina poneverbe kot javna uradnika in drugi se ponarejanja javnih listin. Pred malim senatom se je včeraj vršila daljša razprava pod predsedstvom s. o. s. g. Frana Orožna. Obja sta zanikala krivdo. Prvi je zlasti navajal, da je moral vse primanjkljaje nastati po pomoti pri posameznih izplačilih. Bila sta obsojena: prvi obtoženec na 2, drugi pa na 3 mesece zapore.

Ljubljanske vesti

Abrahama je videl včeraj gosp. Košir Franc, mestni uradnik in znan dr. Košir Franc. Rojen Domžalčan je pred vojno služboval pri mestnem magistratu v Trstu, kjer se je prav pridno udeleževal slovenskega narodnega življenja. Po vojni je v Trstu izgubil službo in je pribežal v Ljubljano. Družina je živela v Domžalah, sam pa je dobil službo pri mestni občini ljubljanski. Vojna leta mu niso vzela idealizma. Z njemu priložno mladostnostjo in idealizmom se je oprjel dela v raznih političnih, kulturnih in gospodarskih organizacijah. Zadnja leta prav živahno dela pri Kat. akciji župnije sv. Cirila in Metoda, pri Vincencijevi konferenci in pri društvu za doživljanje cerkve za Bežigradom. G. Koširju kličemo: Se mnogo let zdrav in mladeniško delaven!

Sv. Krištof je za vso Ljubljano še vedno svet kraj in bo tak tudi ostal. Vsak dogodek, ki ga je deležna stara cerkev, sedaj tako srečno povečana v veliko, izredno zanimivo farno cerkev, je dogodek za vso Ljubljano. Prav posebno se pa mešanstvo zanima za nove orgle. Ze lega kora je nenavadna. Poleg tega je kor tako nizok, da je moral mojster Jenko nekatere pedalne piščali kriviti. Kako se bo novi instrument neki slišal? Vajeni smo, da nam orgle v cerkvah pojo od nekoč visoko zgoraj, tu bodo pa pred nami, čisto nizko. Da se bo sploščalo prihi koncertu dne 15. t. m. že zaradi orgel, ki bodo takrat prvič zapele, je gotovo. Vendar si bo kdo mislil, češ saj jih bom lahko pozneje videl in slišal, kadar bom hotel. Je res! Ne bo pa mogoče kar tako slišati v cerkvi solistov, ki bodo takrat sodelovali s tako lepim programom. Iz odličnih svetovnih duhovnih skladb bodo peli najlepša mesta gospe Bernot-Golobova, ga. Ramšakova ter gg. Gostišč in Tone Petrovič. Te pevce Ljubljana dobro pozna iz nastopov ob raznih prilikah in zlasti iz opere, ne nudi se pa pogosto prilika slišati jih na duhovnem koncertu v cerkvi. Priznani orgelski igralec prof. Tome tudi ne sedi pogosto v Ljubljani za orglami. Ciril-Metodov pevski zbor, ki je o njem svoj čas glasbeni poročevalec zapisal, da je med najboljšimi cerkvenimi zbori v Ljubljani, bo izvajal skladbe, ki se redko slišijo. Vsa prireditelja bo zaradi časa in kraja izredna počastitev Kristu-sovega trpljenja in smrti in spomin na vse pokojne pri sv. Krištofu.

Kino Kodoljevo bo igral od jutri naprej »Donskega kozaka« s Josipom Mojico in »Slovenske ples« v Ljubljani.

Naša besedica so nazvali dijaki klasične gimnazije akademijo, ki jo bodo priredili v dramskem gledališču. V petek, 12. aprila ob 8 zvečer, bomo videli, kako so dijaki izvedli svojo lepo zamisel, namreč, da bi nam pregledno podali razvoj naše književnosti od Trubarjevih časov do naših dni. Na akademiji bo nastopilo več recitatorskih in pevskih zborov ter recitatorji solisti. Moški pevski zbor bo zapel dve Trubarjevi nabožni pesmi po navepu iz 18. stoletja in Prešernovo »V spomin Andreja Smoletta« po navepu Nikorowicza. Mešani zbor bo zapel Vodnikovo »Dramilo mojim rojakom«, mladinski zbor pa Debeljakovo »Mladina kralju Petru II.«, ki jo je uglasbil dr. Kimovec. V spomin viteškega kralja Zedinitelja bosta moški in ženski zbor recitala Zupančičev »Napis na Zarič. Mladina upa, da bo naša javnost znala ce-

niti to njeno lepo manifestacijo duhovne moči in volje do dela in priučitve, da se bo občinstvo odzvalo vabilu naše mladine in da bo v velikem številu obiskalo to lepo, res kulturno prireditev.

Sekeja Podmladka pri banovinskem odboru društva Rdečega križa opozarja cenjene starše in ljubitelje mladine, da ji poklonijo svojo pažnjo in se udeležijo akademije, ki bo na svetno nedeljo ob 10.30 v veliki dvorani hotela Union. Vstopnice od 10 Din navzdol se dobe v knjigarni Glasbene Matice.

Zastoni

se danes ne dobi ničesar, pač pa boste vsakovrstne

stole

lahko dobili po močno znižanih tovarniških cenah, v Ljubljani, Keranikova ulica 7 (poleg restavracije Slamič)

od 26. marca do 17. aprila 1935

TOVARNA

Remec - Co.

Ne zamudite te priložnosti!

Namesto cvetja na grob Jožeta Medveščke je daroval g. N. N. Vincencijevi konferenci za akademike v Ljubljani 100 Din.

Dežela smehljajac, v kateri nastopi v soboto, 13. t. m. naša priljubljena primadona gospa Gavellova s svojim partnerjem g. Gostiščem, bo nudila našemu občinstvu poln umetniški užitek. Gospa Gavellova bo pela partijo Lize v novem Strlofovem prevodu. Mi ho pa dela ga. Ribičeva. Zanimanje za to predstavo je zelo veliko, zato prosimo občinstvo, da kupuje vstopnice v predprodaji v operni blagajni.

Huda kazen za nikljasto uro. Ljubljancem Janez G., po poklica strojni ključavničar, je bil pred malim senatom obsojen na 6 mesecev stroge zapora, ker je ukradel Dragu Benediku iz Hradeckega vasi letos 1. marca nikljasto uro in knjigo. Benedik se je ponoči vrátil domov, pa je bil od treh neznanec obkoljen. G. je porabil priliko in mu izmaknil uro. G. je bil sicer že večkrat kaznovan zaradi tatvine.

Mlekarice na trieklih. Lepi in čedni vozički, ki jih je prvi za okolico uvedel naš Blaž Potočnik in so jim mnogi okoliščani kratko rekli »Potočnikovi vozički«, so v nevarnosti, da bodo v dohodnem času prišli v kak obrtni muzej, kajti pri mlekaricah je začel prihajati v modo triekli. Posavske mlekarice so jih prve začele uporabljati, tudi nekatere iz dolenske strani so uvedle to novost. Komodno sedi na sedlu mlekarica in poganja triekli. Ob deževju je pač triekli udobnejši.

Srajce, modne in sportne, kravate, naravnice, žepne robce, rokavice in nogavice, kupite najbolje pri Miloš Karničnik, Stari trg 8.

Slovenjgradec

Službeni obisk g. bana v Slovenjgradu. V petek, dne 12. t. m. se pripelje g. ban z osebnim vlakom ob 15.48 službeno v Slovenjgradec. Po prihodu namerava g. ban v prostorih sreskega načelstva sprejemati predstavnike krajevnih državnih, civilnih in vojaških oblasti; dalje deputacije, predstavnike nacionalnih, kulturnih in prosvetnih društev, zavodov in privatne stranke.

Moravče

Umrla je v nedeljo, 7. aprila, v Česnjicah pri Moravčah v visoki starosti 86 let gospa Frančiška Orehek, p. d. Kuharjeva mama. Kdo je ni poznal? Tiha, dobra, skromna ter pridna kŕt čebelica. Vse jo je ljubilo, domači, sosedeje ter vsa okolica. Noben siromak ni odšel od nje praznih rok. Njen pogreb, ki je bil 9. aprila iz hiše žalosti na moravsko farno pokopališče, je bil priča, kako je bila splošno priljubljena. Ogromna množica njenih znancev in prijateljev jo je spremljala na njeni zadnji poti. Pevski zbor Prosvetnega društva ji je pod vodstvom g. Aleša Capudra v slovo zapel 3 krasne žalostinke. Vse je odhajalo potrto s pokopališča, ker dobre mamec ni bilo več med njimi. Počivaj v miru, draga mamica in uživaj plačilo pri Onem, ki bogato povračuje vsa dobra dela. Vsem njenim domačim, ki so jo prisrčno ljubili, naše odkrito sožalje!

Matiji Ljubši (Kovačič), generalu Maistru in dr. Jankoviču (Baš). Baš podaja na 26 str. bibliografijo za l. 1932 (zgodovinsko in narodopisno), kar bo prišlo vsakemu prav. V slovu je mnogo kritik o naših znanstvenih knjigah izpod peres Mesesela, Baša, Šijanec, Voštera, Novaka, Kovačiča, Mravljaka, Savnika, Kosa. Na kraju so društvene vesti zgodovinskega društva (imenik članov) ter poročila o študijski knjižnici, in Banovinskem arhivu v Mariboru. — Dodane so priloge podob raznim razpravam: k Ložarjevi 24 in Lorgerjevi 7, vse na močnem svetlem papirju. — Priložena je Narodopisna knjižnica zgodovinskega društva, št. 2. in sicer Narodno blago koroških Slovencev, ki ga zbira že več let Vinko Möderndorfer. Na 47 straneh govori o bajnih bitijih, o vedeževanju, o ljubezni in zakonu, o smrti, nevidnosti, nerodovitnosti, opravkih s hudobo, naravnih pojavih ter o vražduh, ki škodujejo bližnjemu. — Delo je izšlo tudi separatno. — Mariborsko zgodovinsko društvo je s tem snopičem zopet pokazalo, da je najdelavnejše naše znanstveno društvo, ki je znalo v svoj delokrog zbrati poleg vseh štajerskih znanstvenikov tudi vedno večje število centralnih delavcev, tako da je poleg univerzitetnih in muzejskih izdanj glavno znanstveno tistišče za zgodovino in narodopis.

Koncert Brandl-tria

1. V LJUBLJANI

»Brandl-trio«, ki ga sestavljajo dame Fanika Brandl (violina), Vali Gara (violoncello) in Magda Rusy (klavir), je danes znana in priznana umetniška skupnost, ki si je s svojo tehnično dovršenostjo in zdravim umetniškim pojmovanjem povsem utrdila upravičeno slovo. Zato je mnogo vredno, da od časa do časa obišče tudi naše mesto in nam prinese svojo umetnost.

To pot se je uvrstil koncert te umetniške skup-

Mariborske vesti:

Zahteve obmejnih kmetovalcev

Maribor, 10. aprila 1935.

Včeraj je obiskala bana med drugim tudi deputacija zastopnikov gospodarskih organizacij severnih krajev Slovenije ter izrazila pri tem sledeče zahteve, katerih izvršitev bi v veliki meri mogla zboljšati težko gospodarsko stanje kmetovalcev širšega mariborskega okoliša.

1. Postopanje Narodne banke kraljevine Jugoslavije. Narodna banka obračunava dobrotmetje izvoznikov v clearing-u z Nemčijo brez obrestne mere, pač pa odračunava 3 do 8.50% od izplačanega zneska. To znaša na leto 17 do 22%. Po zadnjih poročilih pa bo odračunavala Narodna banka uvoznikarjem iz Nemčije valute za 8% izpod paritete, izvoznikom koroze pa bo odbijala od naslova provizije mesto sedanjih 9% samo po 3%. Koristi bo imela od tega samo Dunavska banovina, pasivni kraji, kakor je naša banovina, bodo oškodovani, ker se bo s tem dvignila cena koroze. Naj ima korist vojvodinski kmet, toda Narodna banka ne sme postopati enostransko. Upoštevati bi morala tudi izvoz naših kmetijskih pridelkov t. j. sadja, živine, perutnine in lesa. Za nas velja še vedno obračunavanje Narodne banke s provizijo 9% od izkupička. Za okrepitev izvoza in cen naših pridelkov je zato potrebno, da eskomptira Narodna banka vsa dobrotmetja iz izvoza, zlasti iz naše pasivne banovine, po taki eskomptni lestvici, ki je dovoljena po zakonu ter javno razglašena, brez vsake provizije ali drugih odbitkov. Zato naj prizna Narodna banka ugodnost, ki jo dovoljuje iz-

Seja mariborskega občinskega sveta bo v torek, dne 16. aprila. Dnevni red seje je precej obširen, ker se redna seja že dolgo ni vršila ter se je nabralo precej materiala, ki ga bodo morali občinski očetje rešiti.

Smrtina kosa. V bolnišnici sta umrli Josopina Jovanovič, soproga občinskega geodeta v starosti 27 let, in viničarka Terezija Menhard, stara 27 let. Naj počivata v miru.

Erika Druzovič gostuje zopet ter nastopi drevi v operi »Vojilica z Montmartra«, ki se vrši za red B.

Poročili so se zadnje dni v Mariboru: Alojzij Gvardijančič in Terezija Hlad, Anton Petek in Julijana Schmid, Kazimir Pretnar in Silvija Malerič, Ivan Meznarič in Frančiška Avsenjak, Vikt. Kmetič in Helena Brečko.

Drevesa pred kolodvorom. Preteklo leto se je na Aleksandrovi cesti veliko storilo in olupalo. Ostala pa so še nekatere stara drevesa pred kolodvorom, ki spadajo že davno pod sekirno. Tudi mlade lipe na severnem delu ne uspevajo in ne pridejo naprej. Potrebno bi bilo ves drevesni nasad posekati ter ga nadomestiti s novim, da bi bila slika pred kolodvorom enotnejša.

Dve važni uredbi sta izšli k zakonu o mestih. Po prvi odbrži Maribor vse svoje agende v prenesenem lelokoru, druga pa določa, da bo izdal uredbo o položajih mestnih uslužbencev ban in ne minister.

Pokora po štirih letih. Dne 1. avgusta leta 1931 je bilo vloženo pri posestniku Hriberniku Mirku v Brezno ob Dravi. Tatovi so mu odnesli raznega blaga iz njegove trgovine za 11.541 Din. Obiskali so tudi njegovega brata, gostilničarja Viktorja Hribernika ter mu odnesli vina in raznih jestvin. Dolgo se o tatovih ni ničesar vedelo, naposled pa je le prišlo na dan, da sta oba vloga izvršila 30 letni tesar Roman Verdinček iz Vrtič in 31 letni drvar Anton Časar iz Viča pri Dragogradu. Oba sta se včeraj zagovarjala radi teh vlovov in še nekaterih manjših tatvin pred malim senatom mariborskega okrož. sodišča. Verdinček je dobil

Naši dedi niso poznali samomorov. Mi prehitro živimo!

Naši živci so stalno prenapeti! Kar je bilo včeraj še rekord ali senzacija, je danes že staro.

Privoščite si mir, oddih, prijetno družbo, čašo dobrega vina bodisi doma ali pa v gostilni, vendar brezpogojno vedno in povsod:

RADENSKA

Varujte Vaše živce!

Vaš uspeh zavisi v 90% od Vaših živcev!

nosti med intimne koncerte, ki jih prireja Glasbena Matica v Hubadovi dvorani. Skromen prostor ni kaj prikladen dani vrednosti in menim, da bi ob pravi reklami tudi Filharmonična dvorana bila prikladna takemu koncertu, ki bi se ga moglo s pridom udeležiti več poslušalcev.

Sporod te umetniške prireditve je obsegal Beethovnovih 10 variacij na pesem Krojač Kakadu, kjer je zaživela visoka in plemenita skladateljeva umetnost, Richarda Straussa »Sonata za violino in klavir«, polno razgibane romantične čustvenosti, ki boči in širi zgradbo v zanesljano širino ter Dvořakov »Trio f-mol«, kjer se zrcali vsestransko bogata slovenska duševnost.

Izvedba vseh del je bila na resni umetniški višini, kjer je dojemalcu dano zapeljati se v svet estetskih dobrin in bogate čustvene vsebine, ki posreduje odkritja marsikaterih tajn sveta in življenja. — Estetsko stran je sicer motila nepopolna akustika prostora, ki je zakrivila vsled deloma pretirano nakopičene tonske gnote plastično zadržost in nejasnost, toda kljub temu je bilo dano zajeti pravo in veliko reproduktivno moč umetnic, ki stopajo pred umetnine z velikim spoštovanjem in globoko resničoljubnostjo, kar daje tudi njihovu izvajanju polezo pravega in močnega izraza.

Mala dvorana je bila polna poslušalcev, ki gojijo do glasbene umetnosti resen odnos, kar jim je ob izvajanju sprožilo iskreno priznavanje. — Čudno pa je, da take prilike tako pošrešajo mladine. Vsaj večjo udeležbo konservatoristov bi človek pričakoval.

2. V MARIBORU.

V četrtek, 4. aprila je bil v mariborskem gledališču zopet umetniški večer, ki je nudil obilno zbranim poslušavcem lep in dostojen užitek. Priznani Brandl-trio je priredil koncertni večer, na katerem nam je izvajal: Mendelssohn-Trio c-mol op. 66, Henry Eccles — Sonata za čelo in klavir v g-molu, Brahms — Rapsodija op. 79 g-mol za klavir-solo in Čajkovski — Trio op. 50 a-mol.

voznikom koroze, za vse pridelke, torej tudi za one, ki jih izvažajo naša banovina.

2. Izvoz sadja. Do sedaj se je vršil izvoz sadja na ta način, da so prihajali v naše kraje inozemski sadni trgovci z gotovino. Kupljeno blago so takoj plačali z gotovino, naši sadni trgovci pa so vršili v glavnem le posle posredovalcev. Vsled deviznih predpisov pa je postalo to nemogoče in se zato vrši sadna trgovina od lanskega leta naprej na drugi podlagi. Lani pa se je izvoz našega sadja popolnoma ponesrečil. To deloma radi pomanjkanja denarnih sredstev pri naših trgovcih sadja, še več pa radi premalo resnega pojmovanja tega, za naše kraje izredno važnega vprašanja. Posledica tega je, da letos kmetije radi pomanjkanja vsakih sredstev ne morejo niti kupiti škropiv za sadno drevje, ker iz lanske prodaje sadja ni mogel kmet kriti niti pridelovalnih stroškov. Nujno je zato potrebno, da se organizira prodaja sadja v bodoče na drugi podlagi.

3. Vinogradništvo. Naši vinogradi so skoraj že vsi izžerpani in potrebni obnove. Vendar pa je to pri tako nizkih cenah vina, kakor so sedaj, popolnoma nemogoče. — Najbolj trpi naše vinogradništvo vsled velikega dovoza dalmatinskih, zlasti pa banaških vin, kar vse ruši cene našemu pridelku. Kot protutež temu naj se dovolijo vinotoči za dobo 6 mesecev, da naj se možnost, da se to dovoljenje podaljša na celo leto, znižajo naj so takse za vinotoče na polovico.

Pri vsem pa naj se upoštevajo resolucije in predlogi, ki so jih sprejeli kmetje na zborovanju dne 24. marca letos v Mariboru.

1 leto in 8 mesecev robije ter 3 leta izgube čast. pravic. Časar pa 4 leta robije in 4 leta izgubo častnih pravic.

24.000 Din skode so povzročili po novi ocenitvi vlomilci mariborskemu aeroklubu z vlomom v hangar na Teznu. Samo na letalskem motorju in odnesenih delih zrna škoda 18.600 Din, na avtomobilu trgovca Feldina pa 5600 Din. Tatove iščejo orožniki in mariborska policija.

Od doma je pobegnil brivski vajenec Karel Krajnc, sin vlakovodje iz Krčevine. Fant je star 15 let, oblečen pa je bil v zelen hubertus plašč.

Uboga vdova brez zaslužka s 6 majhnimi otroki živi v veliki bedi in pomanjkanju. Priporoča se blagim srem, da bi se jo spomnili za veliko noč. Darove sprejema iz prijaznosti uprava »Slovenca« na Koroški cesti 1.

Celje

Cerkveni koncert »Celjskega Zvona«. »Celjski Zvon« bo priredil letos na veliki petek v farni cerkvi cerkveni koncert. Mešani pevski zbor bo pod vodstvom pevovodje g. prof. Močana proizvajal skladbe g. prof. Tomca.

Na področju celjskega okrajnega načelstva se nahaja 5270 biciklov, in sicer 4269 moških in 1001 žensko kolo. Fijakerskih voz je 285.

V poročilu o volitvah v Znanstveno banko v celjskem okrožju, ki je bilo objavljeno v »Slovencu« v torek, mora stati, da je bila prva lista Holobar-Zalar Pičmanove skupine, druga lista pa Zalar-Lečnik Rebelkove skupine. Kakor je iz tega razvidno, je bil g. Zalar enkrat namestnik, drugič pa kandidat.

Predzren vlom in tatvina na Cesti na grad. V noči na sredo je ob pol dveh našel v Zavodni službojuči stražnik za nekim plotom moškega, ki je skrilval za hrbotom veliko vrečo. Na vprašanje, kdo je, je neznanec skočil proti stražniku, hotel ga razorožiti. Stražnik je pa hitro pognil revolver, naka je neznanec zbežal. Stražnik je za njim ustrelil, a ga ni zadel. Ugotovil je, da je bila vreča polna že izdelanih in neizdelanih oblek, last krojača g. Rateja. Cesta na grad I. Ugotovilo se je kmalu nato, da je bila delavnica imenovanega mojstra odprta in da so te stvari izvirale od njega. Obleke so last raznih strank. Vrednost ukradenih predmetov znaša nad 6000 Din. Vlomilca ne bo težko ugotoviti, ker je med begom zgubil plašč in čepico. V notranjem žepu suknje je našla policija nad sto zavitkov, kakršne rabimo za aspirine. V teh zavitkih je pa imel neznanec soliter, s katerim je varal ljudi.

Gibanje trgovstva v marcu. V marcu je bil v Celju en trgovski obrat prijavljen, eden pa odjavljen. Prijavljenih je bilo dalje osem trgovskih pomočnikov in tri trgovske pomočnice, odjavljeni pa so bili štirje trgovski pomočniki in tri trgovske pomočnice. Na novo so bili sprejeti trije trgovski vajenci.

Vsestranske vrline in odlične sposobnosti vseh treh članic so naši javnosti že znane z njihovih nedavnih nastopov. Poudariti moramo lastni občudovanja vredno tehnično spretnost in dovršeno muzikalno podajanje pianistinje M. Rusy, ki se je odlikovala tako v triu kot v samostojnem nastopu. Dovršeno je bilo tudi izvajanje obeh ostalih umetnic — F. Brandlova (gosli) in V. Gara (čelo). Vendar pa smo imeli vtis, da tokrat v interpretaciji niso segle izvajanim skladbam do vseh njihovih globin. In tako je z vso doživljeno pristnostjo učinkovala šele zadnja točka Čajkovskega. Čelo v triu ni prišel do zadostne veljave, bil je prešibek in se je večkrat v celoti izgubljal. Popoln uspeh pa je dosegel v samostojnem nastopu v Ecclesovi sonati. Za zaslužene uspehe so žele vse tri umetnice mnogo priznanja in obilo cvetja.

Birši ogrski predsednik piše knjigo o Poljski. Nekdanji predsednik Karol Huszar se je pred kratkim mudil v Poljski, da bi zbral material in sotrudnike za svojo knjigo o poljsko-ogrskih stikih. Seveda je v svojih razgovorih stalno poudarjal, da so bile že v zgodovini tesne kulturne in gospodarske zveze z velikim in plemenitim bratskim narodom poljskim. Poglobljenje in utrditev teh zvez pa je naloga naše generacije. Veruje, da bo imela od tega korist ne samo Ogrska, ampak tudi Poljska.

Knjiga bo imela po njegovih izjavah 600 strani umetniško opremljenih in bogato ilustriranih. Izšla bo v 2 zvezkih. Eden bo napisan po madžarsko drugi pa bo točen prevod v poljskem jeziku. V knjigi bodo članki, ki bodo obravnavali poljsko-madžarske razmere z obeh vidikov. Avtorji članov bodo znamenite osebnosti poljske kakor tudi ogrske. V prvi vrsti so to seveda politične osebnosti, razni ministri in poslaniki. — Imena? Saj, če točno pomislimo, za to ne gre. Gre za madžarsko propagando, ki jo srečamo na vsakem koraku v tujini, pa naj bo to na Dunaju, v Pragi, Krakovu ali Varšavi. Toda eno človeka vedno preseneča: njih iznajdljivost in denar, ki ga imajo za take zadeve.

Kulturni obzornik

Časopis za zgodovino in narodopisje

snopič 3—4

Mariborsko zgodovinsko društvo deluje plodno za našo znanost. Zadnji dvojni snopič »Časopisa« naravnost preseneča po obsegu in vsebini. Glavno vsebino tvori obširna in temeljita razprava dr. Rajka Ložarja iz arheologije: Ornamenti noriško-panonske kamnoseške industrije. Razprava obravnava motiv volutnega (vijugastega) dekorja v imenovani industriji za časa rimskega cesarstva, kakor se je ohranil na sarkofagih, spomenikih in oltarjih. Ložar podaja analitično material in ga pregleduje z ozirom na to stileko posebnost, ki je vsaki pokrajini posebej: na noriških nagrobnikih in oltarjih ter panonskih sarkofagih, ter skuša ugotoviti njih poreklo: keltsko, skitsko ali klasično? To je glavni problem razprave: proti vsem trem mnenjem, ki je zdaj veljalo v znanstvenem svetu, hoče postaviti svoje, slovence na avtohtonosti oblik, da je namreč vsa ta industrija izraz ljudske umetnosti, ki je seveda nasičena s tradicijo. Razprava je važna radi izključno oblikovnega gledanja na umetnostne probleme: analiza umetnostnih prvov! Nadalje prinaša revija izvestja o odkritju rimske vile v Grobelah, rimskega tabora pri Ločici (dr. Lorger), o neznanem prekmurskem tisku (Novak), o Vrazovem razmerju do Poljske (Ilešič), in njegovem opisu Trbiža l. 1841 (Ilešič), o prekmurskem Košicu in Slomščeku (Novak), slovenski novoletni šegi (Grafenauer), ter o primerih ohranjanja narodopisnega blaga (Baš). Slede nekrologi mag. Buliču in

Drava pogoltnila splav in splavarja

Maribor, 10. aprila.

Na Dravi se je začela s spomladjo živahna splavarska delavnost, ki je prinesla s seboj tudi neizogibne nesreče. Katastrofa, kakor se je zgodila na Dravi pri Jančevem vrhu, pa se dogodi le redkokdaj. Vrtinec je namreč požrl cel splav ter pogoltnil zraven splavarja Franca Sarmana iz Brezna. Sarman se je podal na splavu iz Brezna k svojemu bratu lesnemu trgovcu Sarmanu Petru v Vurmatu pri Selnici ob Dravi. Prevzel je splav in Jančevem vrhu ter ga vodil po reki nazaj. Kake pol ure niže Jančevega vrha je za-

šel s splavom v skrit vrtinec, za katerega splavarji dosedaj niso vedeli, ker se je napravil najbrže šele v zadnjem času. Vrtinec je silovit ter je požrl cel splav s splavarji vred. Zunko Pavel, Kotič Ivan, Sarman Konrad in Cepec Feliks so se s plavanjem po obupnem naporu rešili. Sarmana Franca pa je zadržal vrtinec v smrtnem objemu. Kljub vsemu iskanju vtopljenca dolgo niso mogli najti. Šele sedaj ga je voda naplavila pri Sv. Ožboldu, kjer so ga opazili splavarji ter ga spravili na suho. Včeraj so ga položili k večnemu počitku pri Sv. Ožboldu. Pokojni je bil star 65 let ter znan splavar po vsej Dravski dolini.

Ljubavna tragedija

Ptuj, 10. aprila.

Na glavni cesti pri Veliki Nedelji so davi ob 3 našli avto, ki je bil v temi in ni bilo videti nikogar v njem. Odprli so vrata avtomobila in z grozo opazili, da leži v njem truplo mladega človeka, zraven njega pa v mlaki krvi mlada ženska, ki je le s tihim glasom povedala, odkod da sta. Ptujski reševalci so nemudoma odhiteli na kraj tragedije z rešilnim avtomobilom in prepeljali mlado dekle v ormoško bolnišnico. Pri njej so našli steklenico lizola, katerega je brezdomno hotela izpiti, kar pa se ji zaradi smrtno nevarne poškodbe in izgube krvi ni posrečilo. V bolnišnici so ugotovili, da je dekle identično z 19 letno Viktorijo Gabere, natakario pri gostilničarju in mesarju Vagrandlu v Ptju.

Mrtvega mladeniča, kateremu je šla krogla na eni strani v glavo, na drugi strani pa je izstopila, so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji. Naboj se je nahajal v avtomobilu. Mladenec je revolver še krčevito držal v roki. Ugotovili so, da je mladenič identičen s 24 letnim Francem Janžekovičem, šoferjem pri avtopodjetniku Vesenjaku, rodom iz Dornave.

Kako se je zgodila tragedija, trenutno še ni ugotovljeno, ker Viktorija Gabere, ki ima kroglo v prsih, še ni toliko pri zavesti, da bi mogla dati točne podatke, kako je prav za prav prišlo do tragedije.

KAVA HAG

užitek brez nevarnosti

Koledar

Cetrtek, 11. aprila: Leon Veliki, papež, cerkveni učenik.

Novi grobovi

† V Lešah v župnišču je umrla 4. aprila 1935 župnikova mati g. Knafelj Ana v 75. letu. Pokopali smo jo v nedeljo ob 11 v Mošnjah v družinski grob v navzočnosti 5 duhovnikov in mnogostevnih pogrebcev. Bila je skrbna mati in neustrašna kmetica. Naj ji sveti večna luč! Žalujemo naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Iz vojaške službe. Odrejeni so na službo pri polovstvi ljubljanskega vojnega kroga pih. kap. II. razr. Zaviša Tankovič, na službo pri polovstvi celjskega voj. okrožja pih. poročnik Marko Radonjič, na službo pri polovstvi mariborskega voj. okrožja pih. poročnik Boško Popovič in Leopold Vodeb; za poveljnika pekovske čete dravškega intendantnega skladišča pih. kap. II. razr. Ante Miletič; za vršilca dolžnosti poveljnika 7. čete 40. pešpolka »Triglavskega« pih. poročnik Čedomir Djačič in za vršilca dolžnosti poveljnika 9. čete istega polka pih. poročnik Nikola Lamanski; za upravitelja skladišča 42. pešpolka pih. kap. I. razr. Karol Tauber, doslej na službi v štabu 1. planinskega polka; za vršilca dolžnosti poveljnika čete prikormandovanih vojakov 40. pešpolka pih. poročnik Stanimir Milosavljevič in na službo v sodni oddelci ministrstva vojske in mornarice pih. kap. I. razr. Edo Delak.

— V čin podporočnika so napredovali gojenici, ki so dovršili nižjo šolo intendantnega akademije, in sicer Miloš Crevar, Milan Jesenšek, Jurij Pregel, Dane Kangra, Borivoj Božič, Boris Gridin in Evgen Bred ter pehotni narednik Mirko Vitas, topniški narednik Alojz Pirnat in inženjer-ski narednik Josip Sever.

Ostale vesti

— »Spomini na našega kralja Aleksandra. Dan na dan nam prinašajo obiskovalci te razstave drobne fotografije in druge spomine, ki smo jih uvrstili, v kolikor nam je bilo zaradi tesnega prostora mogoče. Došla nam je tudi lepa plaketa znamenitega kiparja Stovička, ki živi v Krakem in ki ima dober glas daleč izven naše države. Delal in razstavljal je tudi v Parizu. Izmed domačih umetnikov vidimo Kobilčevu z njenim krasnim portretom kralja Petra I., nadalje zelo uspele portrete kralja Aleksandra od Trstenjaka, Subica in Pastuchina, ter mnogo Vavpotičevih slik kralja in kraljice. V dvorani originalov visi tudi Tratinikova radiranka in original Jakčevega kralja Petra II., ter Severjeva plaketa iz bronu. Obiskovalce izven Ljubljane opozarjamo ponovno, da imajo četrtinski popust na železnice; za to je treba, da dobijo žig pri razstavi blagajni. Šole in skupine imajo dostop vsako uro, vendar je priporočljivo, da uro dohoda določijo dogovorno z odborom, da se prepreči gneča. Šole z dežele lahko izrabijo ugodnosti, ki veljajo za šolske izlete. Ker bo razstava odprta tudi o velikonočnih praznikih, bi se taki izleti v Ljubljani lahko aranžirali takrat. Hitimo, da pomagamo s skromno vetopino, na lepo in podučno razstavo, postaviti čimprej našemu velikemu kralju spomenik v sru Ljubljane. — Odbor.

— Konstituiranje odbora ljubljanske sekcije Jugoslov. nov. združenja. Na zadnjem običnem zboru izvoljeni odbor ljubljanske sekcije Jugoslov. novinarskega združenja se je včeraj takole konstituiral: predsednik Stanko Vranč, podpredsednik dr. Ahčin Ivan in Brozovič Fran, tajnik Gmajner Tone, blaginjak Potočnik Drago, poslovodja Prunk Josip, odborniki: dr. Berce Lojze, Borštnik Božo, Kasper Udo, Spindler Veloslav, Toršeglav Fran, Zupančič Jože in Zelenjak Aleksander. — Za člane uprave »Tovariškega sklada« so bili imenovani: dr. Berce Lojze, Borštnik Božo in Zobeč Anton.

— Novi slovenski hotel na Jadranu. Znan hotel Vila Lucija v Aleksandrovi na otoku Krku je prešel v last renomirane slovenske tvrdke. Vsi dosedanj obiskovalci našega solnčnega Jadrana

Pri migreni

neuralgiji, menstrualnih težkah in vseh vrstah bolečin deluje hitro in zanesljivo

ALGOCRATINE

Preparat E. LANCOSME, PARIS.
Dobiva se v vseh lekarnah.
Ogl. rez. št. 2573 od 11. XI. 1933

bodo to z veseljem pozdravili. Hotel leži ob morju in ima restavracijsko teraso, zgrajeno na betonskih stebrih nad morjem v neposredni bližini udobnega kopališča. To je največje in najlepše hotelsko podjetje v Aleksandrovi. Nova lastnica je popolnoma prenovljen hotel v vsakem oziru izpopolnila, kar nudi najboljšo jamstvo za udobnost in zadovoljnost gostov. Pozdravljamo podjetnost slovenske tvrdke, ki bo pri svoji znani solidnosti privabila gotovo obilo slovenskih družin pod svojo gostoljubno streho.

— V Službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine od 10. t. m. je objavljena »Naredba o banovinskih trošarinah«, dalje »Naredba o taksi na prevoznih sredstvih in o državnih trošarinah na plinsko olje«, »Naredba o izpremembi naredbe o izpremembi zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposrestitvih«, »Izpremembe pravilnika za izvrševanje zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva«, »Pravila o opravljanju praktičnega učiteljskega izpita za učitelje gospodinskih šol in tečajev«, »Pravilnik o izvozu semenja lucerne in rdeče detelje«, »Objava o ukinutvi poročil o porabnih taksah in o Razglas o upravi banovinskega pokojninskega sklada za občinske službenice v Ljubljani.

— Kmečki magazin, Ljubljana, Krekov trg št. 10 (nasproti mestnega doma) Vas postreže z najboljšim blagom in najnižjimi cenami. Ako hočete dobro kupiti in prihraniti denar, potem obiščite to trgovino.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, jeter, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Trbovlje

Vlom v poštni urad. V sredo ponoči je bilo vlomljeno v poštno prostore Trbovlje II. Vlomilci so prišli od zadaj čez potok po dolgi deski na hodnik in od tam dvignili vrata in prišli v uradne prostore. Blagajno so si odprli s pravim vlomilskim orodjem »svinjsko nog« in vse odnesli iz nje — menda okoli 3000 Din. Tudi paketov so se polastili. Zraven stanujoči urar Zak je slišal ponoči okoli druge ure šum, mislil pa je, da prihaja od drugih stanovalcev v hiši. Zaenkrat manjka za vlomilce še vsaka sled. Domneva se, da so isti, ki so pred kratkim vdrl v blaginjo glazute v Hrastniku. Sumijo tudi dva slabo slovensko govoreča brezposelna, ki sta z malim kovčgom hodila tod okoli.

Kamnik

Objava. Z ozirom na to, da se o meni vzdržujejo najrazličnejše klevete in se v zvezi z mojim imenom onečaste tudi ime drugih, opozarjam, da bom tiral pred sodišče vsakogar, ki ga še nadalje zasledim, da kleveta o meni in blati mojo čast ali pa ime koga drugega v zvezi z mojim imenom. Na sodišču bo okusil vso trdoto in ostrost zadnjih paragrafov. — V Nevljah pri Kamniku, 9. aprila 1935. Pero E. Horn, šol. upr., Nevlje.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Novosti:

Bäuerle, Vorträge über die acht Seligkeiten. Nagovori za tretjereknice sv. Frančiška. 82 str. kart. 40 Din. — Dörner, Die ewigen Sterne. Prigode o verskemu mišljenju za sedanjí čas. 108 str. kart. 45 Din. — Hättenschwiler, Wie gut die Mutter ist. Prigode in zgledi o Mariji. 358 str. kart. 70 Din. — Hehmann, Das sechste Gebot im modernen Leben. 118 str. kart. 40 Din. — Heinen, Familienpädagogik. 86 str. vez. 72 Din. — Kühnel, Vom Geheimnis Gottes in uns. 206 str. vez. 60 Din. — Kiven, Seele in Erwartung. Geistliches Stundenbuch. 178 str. vez. 64 Din. — Mook, Die religiöse Entscheidung. Urreligion. Najstarejše priče človeštva o božjem razodetju. 85 str. nevez. 30 Din. — Schmid, Priesterkonferenzen. 290 str. vez. 70 Din. — Schröter, Erziehungs-Verantwortung Erziehungs-Recht. 61 str. kart. 26 Din. — Tytiak, Die religiöse Entscheidung. Östliches Christentum. 63 str. nevez. 24 Din. — Vionier, Das Mysterium der Kirche. 60 str. nevez. 39 Din.

Naznanila

Ljubljana

1. »Ljubljana.« Dravi ob oemih povsaka vaja ženskega zbora.
1. Današnji prosvetni večer Salesijanskega mladinskega doma bo zaradi duhovnih vaj odpadel.
1. Kino Kodeljevo. Jutri »Donski kozak« z Josepom Mojto in »Slovenski ples« v Ljubljani.
1. Prirodoslovno društvo priredi svoje deveto predavanje v soboto, 12. aprila ob 18 v predavalnici matrikarskega inštituta na univerzi. Predavanje je povsem spominu ljubljanskega potresa, katerega 40 letni- ca poteka te dni. Govoril bo g. vsoud. prof. inž. Jaroslav Forster o temi: Potres in visoke stavbe. K predavanju so vabljivi člani in prijatelji društva.
1. Društvo Dečji in materski dom kraljice Marije v Ljubljani ima svoj redni letni obični zbor v ponedeljek, 6. maja ob 18 v Ljubljani, Lapičeva 6, z občinskimi dnevnimi redom.
1. Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Rožna cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Viš.

Maribor

1. Združene trgovce za mesto Maribor ima svoj redni letni obični zbor v sredo, 14. aprila ob 9 v spodnji veliki dvorani hotela Orel v Mariboru.
1. Mornariška sekcija Jadranske straže priredi 12. aprila v spodnji kazinski dvorani družabni večer.

1. Predavanje iz narodne zgodovine priredi inštitut za zgodovino v Količih v nedeljo ob 16 v prostorih g. Sernica.
1. »Danica« priredi v nedeljo ob 17 za žene in prijateljice v društveni dvorani lepo laro.

LJUDSKA UNIVERZA

V MARIBORU:

V petek, 12. aprila zaključil g. vsoud. prof. dr. In. Čankar svoja izredno zanimiva predavanja o temi: Kako gleda likovna umetnost na svet! — V ponedeljek, 15. aprila bo prebival g. vsoud. prof. dr. Spektorski iz Ljubljane o usodi slovenske vzajemnosti.

Drugi kraji

1. Morte pri Ljubljani. Dravi ob 20 bo v Ljudskem domu v Mostah skopitno predavanje o evharističnih kongresih. Predaval bo g. Vinko Zor iz Ljubljane. Pri- dite gotovo! Velop prost.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Cetrtek, 11. aprila 12.00 Koncert godbe republik. garde na ploščah — 12.50 Poročila — 13.00 Cas, Citre in mandoline na ploščah — 18.00 Uvertura na ploščah — 18.30 Recitativ (Slavko Jan) — 18.50 Srbohrvaščina (dr. Mirko Rupel) — 19.30 Cas, jedilni list, program za noč — 19.50 Nac. ura — 20.00 Radio-orkester — 20.50 Prens oper »Carmen« iz milanske Scale, vmes čas, poročila.

Drugi programi:

Cetrtek, 11. aprila. Belgrad: Vioč. koncert, Očkovski — 20.50 Carmen, opera, Bizet, prenos iz milanske Scale — Zagreb: 20.35 Plošč — 20.50 Carmen, iz Milana — Dunaj: 17.30 Duo za violončelo — 20.00 Rad. ork. — 21.00 Carmen, iz milanske Scale — 21.40 Plošč. — Budimpešta: 18.40 Requiem, Verdi — 22.00 Zab. gl. — 22.50 »Budimpeštanske slike«, iz ton-filma — 23.10 Olg. gl. — Milan—Trst: 17.00 Peje — 21.00 Carmen, prenos iz Scale — Rim—Bari: 17.05 Vok. in klav. konc. — 30.45 Ork. konc. — Praga: 19.30 Laska gl. — 30.05 Mozartov konc. — 22.15 Plošna gl. — Bratislava: 19.30 Saksofon solo. — Varšava: 20.00 Laska gl. peje — 21.00 Carmen (iz Milana) — Berlin: 20.10 Plošna gl. — Königsberg: 19.30 Mladina peje — Pester plošni večer. — Hamburg: 19.00 Izgra — 30.10 Plesni večer. — Vrat: slava: 19.30 Iz operet — 21.00 Hlapec Jernej ali legenda o pravici, igra, Willi Schikferdiok — Lipkoi: 19.00 Ljudska gl. — 20.10 Ork. konc. — 21.00 Vesela ura. Köln: 19.00 Zab. gl. — 20.30 Vok. gl. — 21.00 Iz Madame Butterfly, Puccini — Frankfurt: 19.00 Köln — 20.15 Poljska kri, opera, Nedbal — Stuttgart: 18.30 Korolnice — 20.15 Otrški konc. — 21.00 Königsberg. — Monakovo: 19.30 Pester konc. — 20.10 Hamburg. — Zürich: 19.30 Vioč. gl. — 21.10 Švicarski zbori na ploščah. — Strassburg: 18.50 Pesmi — 20.30 Beethovenov konc. — 21.30 Gledališki ravnatelj, opera, Mozart.

Gospodarstvo

Japonci prodirajo na Balkan

Iz Sofije, poročajo, da je Japonska stavila na razpolago bolgarskim gospodarskim zbornicam velik parnik za 10.000 ton, katerega lahko Bolgari porabijo za prireditev razstave svojih proizvodov. Japonska je pripravljena odpreti svoje meje kakor tudi meje Mandžurije za bolgarsko blago, nasprotno pa zahteva v kompenzacijo, da se nastani v Sofiji trgovski aparat Japonske, katerega namen je utreti pot japonskim proizvodom na Balkan. Japonska je pripravljena. Bolgarije tudi kupiti za 180 milijonov levov tobaka.

Notacije naših papirjev na pariški borzi. V soboto, 6. aprila so notirali naši papirji na pariški borzi (v oklepajih notacije z dne 30. marca): 4% srbsko posojilo iz leta 1895 180 (166), 5% iz leta 1902 185 (187), 4.5% iz leta 1906 170 (163), 4.5% iz leta 1909 168 (171—172), 5% iz leta 1913 173, 4.5% uprava fondov iz leta 1910 167 (166), 4% uprava fondov iz leta 1911 169 (166), 7% stabilizacijsko posojilo iz leta 1931 220—236 (210—225), 5% funding obligacije iz leta 1933 105 (100—101).

Banovinski pokojninski sklad za občinske uslužbenice v Ljubljani. Za predsednika tega sklada je postavljen dr. Vončina Franc načelnik upravnega oddelka banke uprave.

Celjske občinske doklade bodo znašale v letu 1935—1936 45%, poleg tega pa se bodo pobirali še 3% kot doklada za gasilsko četo. Nadalje so odobrene takse ter trošarine za to proračunsko leto po dravski banški upravi.

Blagovna borza v Skopju. Leta 1933 je znašal promet na blagovni borzi v Skopju 6680 ton v vrednosti 9,777.000 Din, leta 1934 pa je ves promet narasel na 10.809 ton v vrednosti 9,4 milij. Din. Največ prometa izkazujejo lani tile predmeti: ječmen 1.88, pšenica 1.1, oves 0.6, moka 0.54, otrobi 0.54, rž 0.49 milij. Din itd.

Nova delniška družba. Ministrstvo trgovine in industrije je odobrilo osnovevanje delniške družbe »Star, tvornica ultramarina in barv« v Belgradu. Glavniška družba znaša pol milijona in je razdeljena na 500 delnic po 1000 Din. Vse delnice traja od 15. do 25. aprila, predhodni občni zbor delničarjev bo pa 27. aprila.

Tvornica papirja v Čačku objavlja svojo bilanco za leto 1934, iz katere je razvidno, da je tega leta bila izkazana izguba v znesku 0.145 milij. v primeri s 1.187 in 0.3 milij. Din v prejšnjih letih.

Nemci bodo kupovali živino pri nas. Nemška družba za promet živine in kmetijskih pridelkov namerava osnovati v Zagrebu družbo za nakupovanje živine z glavnično 2.0 milij. Družba bo kupovala zlasti živino za klanje, katero bodo predelavali v nemških konzervnih tovarnah.

Dobave. Gradbeni oddelek ravni drž. žel. v Ljubljani sprejema od 16. aprila t. l. ponudbe glede dobave vijakov in kotnega železa. (Pogoj so na vpogled pri istem odd.)

Položaj belgijske emisijske banke. Najnovejši izkaz belgijske banke za 4. april nam kaže definitivno situacijo banke po izvršeni devalvaciji. Zlato je izkazano z 12,997.5 milij. frankov. Obtok bankovcev je znašal 19,125.1 milij. frankov. Omeniti je posebej, da so v primeri z izkazom za 28. marec padla lombardna posojila banke za 406.8 na 1,222.6 milij. frankov, menična posojila pa za 207.6 milij. na 4,872.9 milij. frankov. Kritje se je povečalo od 56.73 na 63.67%.

Banka za mednarodne obračune v Bazlu izkazuje za preteklo poslovno leto 1934/1935 14 milij. švic. frankov čistega dobička ter bo dividenda znašala zopet 6%.

Odiok zlata iz Švice. Najnovejši izkaz švicarske Narodne banke za 6. april kaže v primeri s prejšnjim izkazom nazadovanje take podlage za 118.24 milij. švic. frankov in se je zlato zlato zaklad banke zmanjšal obnem z zlatimi devizami na 1600 milijonov frankov. To je pripisovali splošni neustaljenosti razmer na deviznem trgu, ki je nastopila po devalvaciji belg. franka, ter radi oboroževalne psihoze, ki je zavladala po vsem svetu. Švicarska Narodna banka je vse zahteve zadovoljila z oddajo francoskih frankov po tečaju 20.38.

Do 20% več svetlobe

za manj

denarja

TUNGSRAM

nitka v dvojni vijalcnici
svetlobna močnina v dekalumenah

Naše dijaštvo

Jugoslovansko društvo akademkinj »Savice« ima svoj redni sestanek danes ob 18 v Akademskem domu na Miklošičevi cesti 5.

Poizvedovanja

Najdena je bila damsko torbica. Vprašati je v upravi »Slovenca«.

Borza

Dne 10. aprila.

Denar

Neizpremenjeni so danes ostali tečaji Berlina, Curiha, New Yorka, Pariza, Prage in Trsta. Popustila sta Amsterdam in Bruselj, dočim je narasel London.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi narasel na 8.62—8.72, na zagrebški na 8.57—8.67 in belgrajski na 8.5582 do 8.6582. Grški boni so notirali v Zagrebu 29.90 do 30.60, v Belgradu 30 bl. Angleški funt se je nadalje popravil v Zagrebu na 231.31—232.92, v Belgradu 231.22—232.92. Španska pezeta je notirala v Zagrebu 5.36—5.46, v Belgradu 5.80 blago.

Ljubljana. Amsterdam 2961.46—2976.06, Berlir 1756.08—1769.95, Bruselj 743.92—748.98, London 212.29—214.35, Curih 1421.01—1428.08, New York 4358.98—4395.30, Pariz 289.60—291.08, Praga 183.42 do 184.52, Trst 363.84—366.93.

Promet na zagrebški borzi 219.582 Din. Curih. Belgrad 7.02, Pariz 20.88, London 15.01, New York 309.25, Bruselj 52.35, Milan 25.65, Madrid 42.225, Amsterdam 208.30, Berlin 124.50, Dunaj 58.10, Stockholm 77.35, Oslo 75.35, Kopenhagen 66.95, Praga 12.905, Varšava 58.25, Atene 2.90, Carigrad 2.49, Bukarešta 3.05, Helsingfors 6.60, Buenos Aires 0.7925.

Vrednostni papirji

Tendenci je bila danes za državne papirje nenotna, vendar posebnih izprememb v tečajih ni bilo. Posebno je nenotna tendenci razvidna pri vojni škodi, ki je bila v Ljubljani razmeroma čvrsta, v Zagrebu skoraj na isti višini kot včeraj, v Belgradu je pa popustila. Promet je bil slab. Ljubljana. 7% inv. pos. 77—79, agrarji 46—47, vojna škoda 375—380, 6% begl. obv. 65—66, 8% Bler. pos. 76.50—78.50, 7% Bler. pos. 67—68, 7% pos. Drž. hip. banke 70—71.

Zagreb. Drž. papirji: 7% invest. pos. 77—79 (80), agrarji 47 den., vojna škoda 374—375 (374, 374.25), 4, 5, 6, 7, in 8. 378—375, 6% begl. obv. 65—66, 8% Bler. pos. 77.50—79, 7% Bler. pos. 68 do 68.50 (68.50, 68.75), 7% pos. Drž. hip. banke 71—73. — Delnice: Narodna banka 5200—5350 (5320), Priv. agr. banka 232—234 (231), Trboveljska 122—125.

Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 78—78.50, agrarji 47.50—48, vojna škoda 372.50—373.50 (374), 5. 373 zaklj., 6% begl. obv. 65.50—66 (66), 7% Bler. pos. 67.75—68.50 (68), 7% pos. Drž. hip. banke 72.50 bl. — Delnice: Narodna banka 5360 den., Priv. agr. banka 232—235 (235).

Žitni trg

Ljubljana. (Franko nakladalna postaja, plačilo proti duplikatu.) Pšenica bč. 78 kg 2% 126—128, ban. 78 kg 2% 124—126, oves slav. 98—100, koruza prekomerno suha s kval. garancijo bč. 69—71, ban. 65—67, bela za mleto 85—87, moka nišla bč. in ban. 200—220, št. 2 180—200, št. 5 160—180, otrobi debeli 95—100.

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendenci neizpremenjena. Promet slab.

Budimpešta. Tendenci slaba. Promet živahen. Pšenica: maj 15.31—15.52, zaklj. 15.51—15.52; junij 15.34—15.53, zaklj. 15.53—15.55. — Rž: maj 11.10 do 11.35, zaklj. 11.20—11.90; junij 11.34—11.35, zaklj. 11.34—11.35. — Kuruza: maj 11.10—11.24, zaklj. 11.20—11.22; junij 11.06—11.24, zaklj. 11.17 do 11.20.

Živina

Mariborski sejem dne 9. aprila. Prignanih je bilo 16 konj, 15 bikov, 126 volov, 393 krav in 16 telet. Skupaj 506 komadov. Povprečne cene so bile sledeče (vse 1 kg žive teže): Debeli voli 2.75—3.50 Din, poldebili voli 2—2.50 Din, plemenski voli 2.50—3.50 Din, bikli za klanje 2.50—3.50 Din, klavne krave, debele 2.25—3, plemenske krave 2—2.25 Din, krave za klobasarje 1.25—1.50 Din, molzne krave 2.25—2.50 Din, breje krave 2.25 do 2.50 Din, mlada živina 3—4 Din, teleta 3.50 do 4.50 Din. Prodanih je bilo 251 komadov. — Mese cene: volovski meso 1 vrste 1 kg 8—10 Din, volovski meso II. vr

Kako dolgo bomo živel

Razlaganje ameriškega profesorja

Rajmund Pearl, prof. medicinske fakultete v Baltimoru v Ameriki, je v marčevski številki new-jorske revije »Forum« napisal zanimiv članek, v katerem kramlja o dolgotrajnosti človeškega življenja. Profesor Pearl je znamenit ameriški biolog.

Nihče ne ve in nobena znanost ne more dognati, kako dolgo bo kdo živel. Znanost more sestavljati le tabele o dolgotrajnosti posameznih ljudi. Kdor bi n. pr. hotel doživeti svetopisemsko starost 70 let, se bo na tabelah lahko prepričal, da je to le ena tretjina verjetnosti. Statistika zavarovalnih družb dokazuje, da je med 100 ljudmi, ki so bili rojeni v Ameriki, sedaj ena tretjina živih v starosti 72 let. Devet let kasneje od prvotne stotine živi le kakih 12. Le 1—2 dosežeta več ko 92 let. Le redkokdaj doživi kdo 100 let. Nihče pa ni mogel še neovrgljivo dokazati, da je več kot 110 let star.

Dolga leta sem zapisoval podatke o ljudeh, ki so bili 95 in več let stari. Iz teh podatkov sem dognal, da je treba, če človek hoče doseči res visoko starost, imeti prednike, ki so tudi dolgo živeli. Z drugimi besedami se to pravi: Prav tako, kakor človek od svojih prednikov podeduje plave oči in rdeče lase, podeduje tudi dolgo življenje. Če so predniki tega ali onega mladi umrli, ima potomec precej manj upanja, da bi v starosti dosegel kak

poseben rekord. Če pa so predniki dosegli visoko starost, je potomec najbrže od njih podedoval nekaj tiste biološke lastnosti, ki je pogoj za dolgo življenje.

Drugi pogoj za dolgo ali kratko življenje je temperament. Mirni in zadovoljni človek bo v starostni tekmi zlahka izdatno prekosil sočloveka, kateri je muhast, razdražljiv, jezovit in vedno poln skrbi.

Moje zbrano gradivo mi tudi dokazuje, da lahko človek, ki je prekorstil že 40. leto in po tej dobi telesno manj težko dela, navadno dalj živi kakor pa štiridesetletnik, ki misli, da svoje telesne moči še vedno lahko meri z močmi kakšnega mladeniča.

Splošno je razširjeno mnenje, da si človek zagotovi dolgo življenje, če se natančno drži predpisane hrane ter se izogiblje vsakršnega alkohola in tobaka. Kakor pa dokazuje moje zbrano gradivo, je to le gola bajka.

Imam zbrane podatke o ljudeh, ki so večji del svojega življenja boleli. Poročila o teh se glase, da »so bili vedno bolehní«, »padloži« itd. Večina teh ljudi je dolgo živela, kar me ne preseneča. Saj bolehnost ni umrljivost, ni ena sama. Marsi-ko ima v teku dolgih let lahko ena kap bolezni, pa vendar lahko postane star.

Parada v pariški vojaški šoli. Predsednik francoske republike je pariški vojaški šoli podelil križ častne legije. Med 1750 učenci te šole jih je namreč 350 padlo v vojski. Ob tej slovesnosti so gojenci defilirali pred predsednikom.

Kraljica prebira oglase

K duhovniku, ki pastiruje v ubožnem delu Londona, je pred nekaj tedni prišla revna ženska in ga prosila pomoči. Pripovedovala mu je, da ima doma novorojeno deklico, pa je nima kam dejati, ker nima otroškega vozička, sama pa je prerevna, da bi si ga mogla kupiti. Duhovnik, ki tudi sam ni imel denarja, je premišljeval, kako bi se dal pomagati ter je končno sklenil, da bo v londonski tisk dal primeren oglas. Mati otrokova in dobro srčni duhovnik sta bila prepričana, da ta poskus ne bo brez uspeha. Vendar pa je bil dobri duhovnik silno presenečen, ko je nekega dne prišel k njemu kraljevski uradnik iz kraljeve palače v Londonu ter mu izročil moderen lep otroški voziček. Kraljica Marija angleška je namreč brala oglase in takoj velela, naj se duhovniku pošlje nov otroški voziček, prav takšen, kakršnega je zadnjič videla na razstavi. Duhovnik se je pismeno zahvalil plemeniti kraljici in ji povedal, da se je tudi otrokova mati hvaležno spominja.

Vijolinist Franc pl. Vecsey, ki je slovel po svoji tehniki in umetniškem igranju, je umrl v Rimu za posledicami operacije. Rajni umetnik, ki je bil Madjar, je bil šele 42 let star.

Indijski adjutanti angleškega kralja

V London so prišli štirje indijski častniki angleške indijske armade, da bodo ob slavnostih kraljeve 25 letnice vladanja ob kraljevi strani upravljali službo vladarjevih adjutantov.

Silna prisebnost človeškega duha

Ko je človek v smrtni nevarnosti

V policijski šoli v Chicagi so pred kratkim imeli zanimive sprejemne izpite za čikaške policiste. Učenci so se v šoli najprvo teoretično dobro izvežbali, potem so morali pa še praktično dokazati, kako znajo svoje znanje izrabiti. Čikaška policija namreč ima silno težko delo v boju zoper zločinski svet. Policijski stražnik v Chicagi namreč le prepogostokrat nenadno zaide v smrtno nevarnost, ko nima več časa premišljevat, kako in kaj, ampak mora naglo ukreniti najpotrebnejše. Zato so v čikaški policijski šoli gojence prav posebno urili v tem, da niso izgubili prisebnosti v najbolj nevarnem trenutku.

Ko se je skušnja začela, so morali gojenci na koncu nastopiti v polni službeni opreml. Za pasom so imeli nabite pištole, seveda so bile pištole le »slepe« nabite. Gojenci so bili drug za drugim k skušnji poklicani v oddaljeno sobo. Ko je gojenec prišel v sobo, se je naenkrat znašel pred 4 civilisti, ki so začeli iz naperjenih revolverjev nanj divje streljati. Policijska uprava je pozneje objavila uspeh te skušnje samo pri gojencu, ki se je najbolje obnašal. Ko je ta stopil v sobo in so neznanici nanj začeli streljati, je silno zakričal ter padel. Policijski uradniki v civilu, ki so seveda streljali le s »slepimi« nabitimi pištolami, so preplašeni skočili k padlemu, ker so mislili, da je morda po pomoči vendarle kaka pištola bila ostro nabasana. Toda v tistem trenutku je mladi gojenec bil že na nogah in je na svoje zmedene nasprotnike začel divje streljati. Policijski gojenec je bil tako priseben, da je naglo spoznal položaj, padel, med padcem potegnil svojo pištolo in takoj nato začel napad. Ko bi mu bili eno leto poprej dali tako vprašanje pri skušnji, bi bil najbrže padel. Toda v enoletni šoli se je mož tako izvrstno izvežbal, da je s tem dokazal, kako sposoben je za samostojno delo tudi v najbolj nevarnih trenutkih.

Tudi v drugih poklicih pride človek večkrat v nevarnost, ko ga reši samo velika prisebnost duha. V začetku letošnjega leta je v Rimu nastopal neki cirkus, v katerem se je visoko gori na trapezu izkazoval čudovit drzen telovadelec. Telovadil je visoko gori pod cirkuško streho na treh drogovihi, ki so bili kakih 7 m vsakebi. Višek njegove umetnosti pa je bil orjaški skok z enega trapeza na drugi. Občinstvo si ni upalo dihati, ko se je drzni telovadelec prevračal visoko v zraku. Prijel se je za trapez in je na njem toliko časa nihal, dokler ni imel dovolj velikega zagona ter se je potem s potrebnim zagonom spustil na drugi trapez. Ko

je tedaj nekega večera že spustil trapez, na katerem je doslej nihal, je v istem hipu opazil, da drugi trapez na enem koncu ni pritrjen in da bo istem hipu strmoglavil v globočino, ko se bo prijel za slabo privezani trapez. Ko je mož v drobci ene sekunde to spoznal, je zagledal pred seboj visok drog, na katerem je visela velika obločnica. Ta drog pa je bil nekaj metrov dlje in nekoliko globlje od trapeza, kamor se je bil spustil. Tisočglava množica je od strahu zakričala, ko je truplo drznega telovadca zletelo tik pod pripravljenim trapezom po zraku. Toda en hipc nato je nekaj počilo, telovadelec se je že držal za drog obločnice. Nato šele se je občinstvo zavedelo in telovadcu navdušeno ploskalo.

Čudovito prisebnost je pred nekaj leti dokazal tudi zidar, kateri je v Birminghamu na Angleškem gradil tovarniški dimnik. Na Angleškem je ta navada, da se te obrti poprimejo cele družine: oče kot mojster, sinovi in hčere pa kot pomočniki, podajalci ali učenci. Moderni tovarniški dimnik pa je kakih 70 m visok. Takega je torej gradil birminghamski zidar. Pomagala sta mu sin in hči. Delo je bilo pravkar končano. Sin in hči sta pravkar gladila omet pri zadnjih opekah ter sta stala na ozkih deskah, ki so bile njihov edini oder. Oče pa je stal kake tri četrte metra višje na vrhu širokega dimnikovega zidu ter je zvijal vrv, s katero so vlačili poprej gradbeno gradivo kvišku. V tem hipu se je sin okrenil, da bi še nekaj popravil, pa je tako nesrečno stopil, da mu je spodrsnilo in je omahnil. Kako sekundo dolgo je mladenič še lovil ravnotežje. V tem hipu je oče sprevidel, kaj se bo s sinom zgodilo. Brž je vrgel prosti konec vrvi sinu, ki je že padal vznak. Pri tem pa se je možu v hipu posvetilo, da sina ne bo mogel obdržati, četudi bi sin mogel ujeti konec vrvi. Sprevidel je nevarnost, da bo sin še njega vrgel z dimnika v globočino. Brez pomisleka je zgrabil vrv in z njo skočil v dimnik. Naenkrat se je vrv silno napela in oče in sin sta obvisela, sin na zunanji strani dimnika, oče pa na notranji. Oba sta bila rešena. Ko bi se pa sinu ne bilo posrečilo zgrabiti konca vrvi, bi bil tudi oče po notranji strani dimnika zgrmel v globočino.

Zaletel se je. »No, kakšen opičji obraz pa vam je nekdo tu-le napakal!«
»O, prosim! Naslikal sem sam svoj obraz.«
»Ali res? Pa kako podobni ste!«

Primož Trubar

21

Cesta — če jo smemo tako imenovati — ga je pripeljala do vasi Podkoren. Od tu je stopal po strmih in dolgem klancu do najvišje točke korenskega sedla (1071 metrov nad morjem). Kakšna čustva so ga neki prevzemala, poslavljajočega se od rodne kranjske dežele! Gotovo je nosil s solzami v očeh to pezo ponižanja, da ni smel bivati med svojimi rojaki. Kdo ve, je li v tej gorski samoti molil vdan v svojo usodo ali pa klical pogubo nad svoje preganjalce? Morebiti je vzel v roke sveto pismo, ki ga je imel vedno pri sebi. Mogoče je poiskal v njem 108. psalm in čital iz njega:

»Gospod bodi z mano radi svojega imena, ker je moje srce prežaljeno v meni. Zginjam kakor senca, ki se nagne. Moja kolena so oslabela in moje meso je shujšalo. Usta nasprotnikov so zoper mene, ti pa, o Gospod, bodi z mano, ker je prijetna tvoja milost. Slavi bom Gospoda, ki stoji revežu na desni, da reši njegovo dušo.«

Z vrha je gledal koroško deželo, njene gore in doline, njeni reki Zilo in Dravo, Baško in Celovško jezero. Na planjavi pa je bilo razporejeno mesto Beljak z visokim zvonikom. Stopal je po mnogih ovinkih navzdol, preden je dosegel ravnino ter dospel čez zilski most do mogočnega gradu na Vetrovem. Danes ni o tej skalnati trdnjavi drugega sledu nego razvaline.

V Beljaku je seveda najprej obiskal cerkev svetega Miklavža, o kateri mu je pripovedoval kranjskogorski gostilničar. Seznanil se je z ondotnim predikantom ter mu opisal vso križev pot, ki jo je hodil po Kranjskem kot oznanjevalec »čistega« evangelija. Povedal mu je, da mora zdaj enak izvršku zapustiti Avstrijo in iskati zavetja v tujini.

»Na Koroškem nas imajo tako trdo« — mu je pravil predikant. »Tukajšnji katoličani pripadajo v cerkvenih zadevah oglejskemu očaku, ki pride radi oddaljenosti le malokdaj v naše kraje. Patriarh nima slovenskih duhovnikov, da bi pri-

digovali v beljaški okolici in nam nasprotovali. Pošilja le italijanske, ki jih ljudje ne razumejo. Zato oznanjujem brez posebnih ovir nauke našega velikega mojstra Martina Lutra.«

»Kaj pa koroški škof Anton Salamanka, ki stoji na Krki? — je vprašal Trubar. »Ali ta nič ne preganja protestantov?«

»Bi jih že« — je odgovoril predikant. »Toda v beljaški kraj ne more posegati, ker so tukajšnji katoličani podaniki oglejskega očaka.«

Trubar si je ogledal znamenitosti Beljaka, posebno mestno župnijsko cerkev, dozidano v gotskem slogu leta 1462. Še danes je taka, kakršna je bila takrat, 47 metrov dolga in 21 metrov široka. Ima tri ladje in devet oltarjev. Stavbeniki jo prištevajo znamenitim zgradbam srednjega veka. Prav tako glasovit je tudi visoki, na prostem stoječi gotski zvonik iz takratne dobe.

Naš popotnik se je obrnil iz Beljaka v zapadni smeri proti Tirolskemu. Dobra cesta, na kateri je videl veliko vozov, je peljala vedno ob Dravi navzgor. Zato mu ni bilo treba hoditi peš. Na obeh bregovih hitro teče reke je stalo več dobro utrjenih gradov. Dolina, v začetku bolj široka, je postala pri Zgornjem Dravogradu ozka ter se spremenila na tirolski strani v sotesko z imenom Pusterthal. Beseda je slovenskega izvora in pomeni zaradi nerodovitnih, peščenih in skalnatih krajev, Pusto dolino. V starih časih so prebivali tod okoli samo slovanski rodovi. Se dandanes kažejo imena gor, vodá in naselbin slovanske korenine. Pri izviru Drave v višini 1200 metrov je cesta padala navzdol in pripeljala Trubarja v milejšo, z vinogradi obdano pokrajino. Tukaj je zagledal škofijsko mesto Briksen, ležeče skoraj v sredi Tirolov.

Trinajsto poglavje.

Trubar v Tridentu.

Nihče ni pričakoval, da se bo luteranstvo tako hitro širilo ne samo po Nemčiji, temveč tudi drugod. Razmnožilo se je

kakor nalezljiva bolezen, ki ima začetek pri eni osebi, potem pa napada ljudi zapored od hiše do hiše. Ali kakor plevel, ki dela škodo le na eni njivi, pozneje pa se zaplodi po vseh njivah. Ta plevel je nekatere, do takrat katoliške dežele popolno zadušil, v drugih pa je bilo treba veliko truda, da so jih očistili trnja in osata.

V Rimu so s pozorni močsom zasledovali versko povenj, ki je pustošila cvetoče livade in trgala kos za kosom od obdelanega polja. Toda čakali so in odlašali, ker ni bilo spodobnih mož, ki bi se bili poprijeli težavnega dela zoper razdiranje Gospodovega vinograda. Ze je preteklo štiriindvajset let, odkar je sežgal Luter v družbi spridenih dijakov pred vrati mesta Wittenberg papeževo pismo (20. decembra 1520). Papež Leon X. je v tem pismu zavrzel enointrideset Lutrovih naukov z dostavkom, da bo Luter izobčen iz katoliške cerkve, ako ne prekliče svojih zmot v dveh mesecih. Mesto preklica je vrgel Luter pismo v ogenj ter postal očiten upornik.

Šele po preteklih štiriindvajsetih letih, ko je bilo vzgojenih dovolj učenih, pobožnih in za tako težavno posel vztrajnih mož, je sklical papež Pavel III. vesoljni cerkveni zbor v južno-tirolsko mesto Trident. Trident je bil odločen iz dveh vzrokov za zborovanje. Iz prvega vzroka zato, ker je bilo na Tirolskem prav malo ali skoraj nič luteranov. Tam še niso vzplamtele verske strasti in se zborovalci niso bali motenja v posvetovanju. Drugi vzrok je bil ta, ker je bilo mesto, ležeče ob nemško-italijanski meji nekako središče, kamor so imeli škofje precej enako daleč od juga in severa. Škofje so dohajali k cerkvenemu zboru ali sami ali so pošiljali mesto sebe učene duhovnike. Pooblaščenec ljubljanskega škofa Urbana Tekstorja je bil doktor Burchard de Monte.

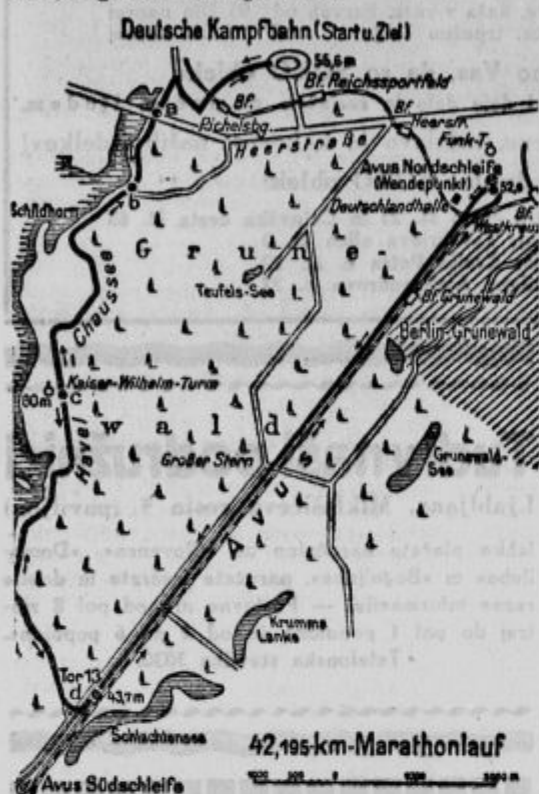
Papež Pavel je torej dočkal veselje, da je imel zbor v Tridentu prvo sejo 4. decembra 1545. Mesto je vsled tega postalo občeznano pri vseh omikanih narodih.

Sport

Maratonski tek v Berlinu 1936

Med najtežje in obenem najzanimivejše teke na svetovnih olimpijskih igrah spada maratonski tek. Je pa to v resnici lahkoletsko panogo, ki zahteva popolnega atleta v vsakem pogledu. Biti mora popolnoma zdrav, krepak, vzdržan, imeti mora izredno dobre živce in srce, sploh vse lastnosti, s katerimi se morejo ponasati res idealni in prvotni svetovni športniki.

Maratonska proga meri 42 km 195 m. Tozadevna mednarodna pravila predvidevajo, da se mora vršiti ta tek na državnih cestah. Start in cilj sta običajno v stadionu, kar tudi dopuščajo omenjena pravila. To je potrebno zaradi tega, da morejo gledalci v stadionu videti vsaj začetek ter konec borbe. O poteku teka na progi pa se obveščajo gledalci polom razglaševalca, ki je zvezan s postajami na progi, tako, da lahko zasledujejo celo borbo na progi. Kako težka je ta tekma, dokazujejo že sama pravila, ki zahtevajo, da mora vsak tekač pred tekmo predložiti zdravniško potrdilo, iz katerega mora biti razvidno, da tekačevu telesno stanje dopušča tak napor. Še več: Pravila predvidevajo celo to, da mora tekač takoj opustiti nadaljnje tekmovalstvo, če ga pozove član službeno postavljene zdravniškega sveta.

Zgodovina maratonskega teka je že stara. Prvi maratonski tekač, ki je pretekel 40 km dolgo progo, je bil Filipid, katerega je leta 490 pred Kristom poslal Miltiad po maratonski bitki v Atenah, da tam sporoči zmago nam Perzijci. Ko je prišel na cilj, je samo še rekel: »Veselite se, mi smo zmagovalci!« ter se je mrtev zgrudil. Odtod izvira maratonski tek, ki je na programu vseh modernih olimpijskih iger, ki so bile prvič poklicane v življenje leta 1896 v Atenah. Od prve moderne olimpijade pa do danes je tudi ta panoga močno napredovala in danes imamo že tekače, ki rabijo za maratonsko progo malo čez dva uri in pol. In njihovo število je od leta do leta večje in berlinska olimpijada bo tudi v tej panogi prinesla morda kaka presenečenja.

Slika nam predstavlja maratonsko progo na berlinskih olimpijskih igrah. Start in cilj je v olimpijskem stadionu, potem pa proga po Angerburgallee, Havelhaussee do Kaiserriedeck, Avus do Nordschleife, kjer je obrat in potem po isti poti nazaj. Proga teče precej po gozdu in ima nekaj malih vzponov.

Občni zbor SPD (Osrednji odbor) bo drevi ob 20 v dvorani Delavske zbornice. Razpravljalo se bo med drugim tudi o spremembi društvenih pravil ter mora biti navzoč vsaj 200 članov, da se lahko pravilno- ljavno sklene o tej važni stvari. Člani naj se radi tože zanesljivo udeležijo tega občnega zbora.

Študentske objave ljubljanske podružnice JZSS. Redna seja u. o. bo drevi ob 20 v danišnem salonu kavarnice Emona. Ker pričnejo 14. aprila prvenstvene huzenske tekme, opozarja u. o. vse klube, da praviloma prijavijo tekme. Vsaki prijavi mora biti priložena prijavnina 10 Din. Brez prijavnine se prijave ne bodo vzele na znanje. Ako se sponzorirajo klubi za sodnika, morajo javiti to podvzveno praviloma. Proti klubom, ki tekem ne bodo prijavili, ali pa bodo s prijavo zakasneli, se bo najstrožje postopalo. Dne 14. aprila so na programu tekme: Gorenje—Atena na Jesenskih in Ilirija—Korotan v Ljubljani.

SK Ilirija. Huzenska sekcija. Drevi ob 18.15 naj se zglasijo v posebni sobi kavarnice Evropa vse country tekmovalke, ki so nastopile za podvzveno prvenstvo. Poleg teh naj se zglasijo tam sigurno Pribošek Anđ. Važno zaradi državnega prvenstva, ki bo v nedeljo v Zagrebu.

SK Ilirija. Lohkotletska sekcija. Danes od 17 dalje trening za vse atlete na kriščen. Važno zlasti za dolgooprogaše, ki bodo nastopili v nedeljo pri štafetnem teku Kranj—Ljubljana. Pri današnjem treningu se morajo zglasiti v Stadionu vsi tekmovalci, ki so startali v nedeljo v Celju, poleg teh pa še: Habič, Oljha, Tavčar, Bruden L., Glavnik, Ushberger. Sekcijsko vodstvo opozarja dalje vse atlete, da pričnejo s današnjim dnem zopet s kulakom. Na dele naj priredijo veli, predvsem pa tleti, ki so dosegli uspehi. Deda je že mnogo. Ako hodimo imeti lohkotletsko napravo kma- ba gotova, moramo prijeti za delo sami. Vsek posameznik naj se zavzda, da dela za sebe in za klub. Vodstvo vseh del je v rokah prv. Sporna.

Visokotletski turnir smučarski tečaj SK Ilirije. Smučarska sekcija Ilirije opozarja ponovno vse interese na svoj visokotletski smučarski turnir tečaj, ki bo v dneih od 23. do 30. aprila v Julijskih Alpah pod vodstvom zveznega smučarskega učitelja. Tečaj bo namo tedaj, ako se prijavi zadostno število tečajnikov. Prijavitelj se praviloma prijavijo sprejema sekcija, Ljubljana, kavarna Evropa najkasneje do 20. aprila. Prijavnina za tečaj 10. Celokupni dnevi stroški bodo znašali okoli 60 Din. Prijavitelji sprejmejo praviloma vse potrebne podatke za odhod, opremo itd.

Statom klub 31. Tojnitvo. Radi tehničnih zaprek bo občni zbor kluba v torek, 16. aprila ob 20 v zeleni dvorani hotela Union. Odkrožnica vsem članom sledi. Članstvo prosimo, da poravnata med uradnimi urami v klubovem lokalu zastalo članarino.

POIZKUSITE TO NOVO SREDSTVO DA SPOZNATE SVOJO BODOČNOST

Ne glede na to, na kateri datum pada Vaš rojstni dan, ne bodo uspehi, ki jih dosežete v tekočem ali prihodnjem letu, odvisni od zvezd, marveč le od Vas. Vsa- ka žena lahko sedaj vrne svoji koži mladost, če je koža tudi že vrela in raztegnjena, razorana od gub ali postarana zaradi ohlapnosti ličnih mišic. Po posebnem načinu dunajskega vseučiliškega profesorja dr. Stejskala se je posrečilo ekstrahirati iz mladih živali važno pomlajajočo sestavino, imenovano Biocel. On je sedaj vsebovan izključno v kremi Tokalon rožnate barve. Če se uporablja ponoči, redi in pomlajuje kožo ko Vi spite. Ohlapno

kožno tkivo dobi spet mladostno čvrstost. Zjutraj uporabljajte kremo Tokalon bele barve (ni mastna). Ta krema zožuje razširjene znojnice, odstranjuje zajedalce in druge nedostatke polti. kožo pa osvežuje, steza ter jo napravi belo. Na- pravite ta enostavni nov poizkus pomladitve, pa Vam bo čarobna izpre- memba Vašega lica pri- nesla sijajno bodočnost, uspeh in srečo.

UMRL JE NAŠ DOBRI PAPA

DR. HENRIK TUMA

ADVOKAT

PO KRATKI MUČNI BOLEZNI

DRAGEGA POKOJNIKA PREPELJEMO V PETEK, DNE 12. APRILA OB 3. URI POPOLDNE IZ HISE ŽALOSTI FÜGNERJEVA ULICA ST. 9 NA POKOPALIŠČE K SV. KRIZU PROSIMO TIHEGA SOZALJA

V LJUBLJANI, 10. APRILA 1935

ANKA, ING. IVAN, ING. JAROSLAV, DIPL. COMM. BRANIMIR, CAND. ING. OSTOJ. DR. BORIS, ING. ZORAN, OTROCI IN OSTALO SORODSTVO

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO

JAVLJA ŽALOSTNO VEST, DA NAM JE SMRT UGRABILA SREDI PLODONOSNEGA DELA

DR. HENRIKA TUMO

NAŠEGA ČASTNEGA ČLANA IN ODLIČNEGA SLOVENSKEGA ALPINISTA

OHRANIMO MU ČASTEN SPOMIN!

Ljubescenska zgodba mlade duše PEVCEK

Dolores Visér. — Poslovenil Janez Pucelj

Spet mu zazveni v čepico:

»Štajerš!«

Spet zagode in venomer upira oči v očeta. S pošto, s pošto, do Beljaka! Oče spet ozdravi in po svetu se mu tudi ne bo treba več potikati. Saj je sam rekel: V Beljaku, tam ostanem — rad bi bil že skoraj v Beljaku.

Tedajci — tedajci — vrže očeta iznenada kvišku. — »Marija!« krikuje dečko rezko in vrže gosli na mizo — struna E počni in sikne po mizi.

Možje zropotajo s klopi, mladina se prestrašeno rine proti kotu z bridko martro.

»Kaj je — kaj je?«

»Oče — oče —!«

Jecljaje se prerije šibki deček med mizo in klopjo do tujega goslarja, ki se pravkar zamolilo hropeč zgrudi navspred. Ivan ga ujame v naročje — in ne reče besede. Cez borni suknjiš mu polzi tenak curek krvi.

Na mah vse utihne v izbi. Razpaljeni obrazi oblede. Smrt je prišla. —

Vedno težje visi umirajoči dečku v naročju.

»Ven ga nesite!« opomni neki drvar in ga prime za noge.

»Saj, saj, — vode — moj Bog, in vina!« zvonko za- hlipa Mretka v tišino.

Tedajci se ljudje razgibljejo. Dva krepka možaka pograbitva nezvestnega, drugi se podajo v pogovor, mi- lujejo, zabavljajo.

Ko ropotajo težki, okovani čevlji po hodniku, pri- vreseči krčmarica skozi kuhinjska vrata:

»Naak, naak — da se mora prav pri meni narediti kaj takega! Naj bi bil šel vendar naprej v bolnišnico, če je bil že tako slab! Naak, naak — nesite ga venkaj, v skedenj, ne morem gledati kaj takega! Navsezadnje naj bi plačevala še pogreb! Zanesite ga rajši tja v Sent —!«

Vendar pa umolkne pred rjavimi otroškimi očmi, ki zro vanjo povsem nerazumljivo začudeno in zgubljeno.

Ivan prime visečo levico očetino in gre tako z njo čez borjač v skedenj. Po ozkem hodniku med snopjem, ki ga je visoko nakopičila blagoslovljena žetev, neseta moža žalostno breme tja do line, ki je nasproti vratom. Tam leži na tleh seno. Z urnimi rokami razrahlja Ivan ležišče in podloži roko, da bi oče le polahko, kar se da polahko legel.

Tu leže trudno, shujšano truplo na poslednje ležišče.

Temni se že kar močno. Skozi okroglo lino v leseni steni pada še moten sijaj ubogemu godcu na priostreni, rumeni, okrvaveli obraz.

Mretka smukne v skedenj z vrčkom vina, kozarcem vode in kosom hodnega platna. Mladi, okrogli obraz ji je objokan, sočutno se skloni čez ležišče. Bolnik pa vina ne more več zaužiti. Samo oči odpre. »Moja?« vpraša in se medlo nasmehne. Dekle zahtji.

»Moram spet h gostom, če je komu kaj treba; mo- ram pač venomer sem in tja — in, nadaljuje obotav- ljaje se, »če je tvoj oče katoličan, pa pošljem hlapčka k patronu, da pride kateri s sveto popotnico, ali ne fantek?«

»Prav lepo prosim,« zatrepeta dečku hripavo z ble- dih ustnic.

»Mretka! Mretka! Kje tae spet drži?« zakliče krčma- ričin glas sem čez dvorišče.

»Že grem!«

Za deklečim izginejo zdaj še zadnji možki skozi

vrata. Ivan je sam pri očetu, ki umira. — — Stemni se popolnoma. Skozi lino se blešči desetorica zvezdic.

V gostilniški sobi čakajo na natakario spet novi gostje. Dobra kupčija danes! Kaj ljudi gre na jesenski semenj.

»Je že prišel hlapček?« vpraša Mretka že vtretje v kuhinji. Ker krčmarica nejevoljno skremži obraz, steče sama prvo minuto, ko je prosta, k vrtnim vratom in po- sluša v noč.

»O ljuba Mati božja, sveta Barbara, ne dajta, da bi umrl siromak brez zakramentov!« moli goreče.

In iz otroških let ji vzraste pred očmi žalostna po- doba — tistega večera, ko so prinesli njenega očeta ustreljenega domov. Divji loveci so ga ubili. Uboga mati je bila malodane ob pamet. Šest otrok! No, za te je skrbel dobri Bog, toda da je moral tako umreti, brez sveče, brez duhovnega, brez svete popotnice, to žre ubogo vdovo še dandanes po osmih letih. In tožbe mate- rine se budijo dekletu v duši. O večnost — — večnost! — — »Sveta Barbara, plemenita nevesta!« Tako silno naglo je vse prišlo; Bog ji odpusti, da ni natančneje po- gledala, ko je stopil v izbo. S koncem predpasnika si otare solze iz oči.

Po cesti se zaslišijo krepki, urni koraki, ki prihajajo bliže in bliže. Mretka povzdigne oči in zagleda v mili luči jasne noči prihajati kakor nátek dolgega fantina s torbo na rami in palico v roki. Báš se še hoče potuhiniti v senco med leščevje, ko jo fant že veselo nagovori:

»No deklíč, kaj se kisaš? Kaj njega od nikoder ni?«

Dvoje objestnih, ah ne, presrečnih, jasnih oči se svetlo upre vanjo. Dekle ne more biti huda, kakor bi bila rada. Samo golta in se hoče okreniti.

»No, kaj pa ti je?«

To že ne zveni več tako nagajivo.

S. M. Felicite Kalinšek izide v novem osmem natisu 10. maja. Kljub zelo pomnoženemu obsegu, novim večbarvnim tabelam, najizbranejši opremi ostane stara cena 160 Din za vezan izvod. Jugoslovanska knjižarna.

Slovenska kuharica

POMARANČE

Španske (specijalna znamka Zlati Jelen)
Jaffa (najfinejše, sladke)
Italijanske (rudeče in navadne)

le pri specialni
uvozni trgovini

M. STELE & I. PIELICK

trgovina s sadjem
na debelo

Največja izbira!

Kvalitetno blago!

Najnižje cene!

Zahtevajte ponudbe!

Pridite in oglejte si...

Moške obleke	Din 250.-
damski plašči	170.-
otroške obleke	75.-
modne hlače	70.-
Hubertus plašči za dame	250.-
Hubertus plašči za moške	292.-

ANT. KRISPER

Mestni trg 26 LJUBLJANA Stritarjeva ul. 1-3

Tinčkove in Tončkove prigode

4.

Tudi za hrano sta poskrbela

Kupček denarja je hitro kopnel. Trgovca je kar zija, takšno množino moke in sadja, konzerv, soli in popra, odev in volnenih jopičev — in še mnogo tega, vsega vam niti naštetih ne moremo! — sta dekca nakupila pri njem. Vso to robo sta nato s čolnom zvozila k splavu.

Mnogo dela sta imela, preden sta vse lepo zložila v kolibo. Bila sta trdno prepričana, da jima bo mama dovolila ta kratek izlet po reki. Saj sta nameravala izostati komaj dva do tri tedne in drugega namena pri tem tudi nista imela, kakor da se malo pozabavata.

ČEVLJI ZA VSAKEGA!

Moški, rjavi ali črni	40/46	Din 75.-
Za dečke, črni ali rjavi	36/39	62.-
Isti	30/35	45.-
Ženski, iz rjavega ali črnega usnja	36/42	65.-
Za otroke iz rjavega usnja	20/25	16.-
Isti	26/28	20.-
Za deklice	29/35	30.-
Visoki za štrpaci iz črne ali rjave kravje kože	30/35	60.-
Isti	36/39	70.-
Isti	40/46	90.-

se dobijo v trgovini

ANT. KRISPER, Ljubljana, Mestni trg 26

V težki žalosti javljam v svojem imenu ter v imenu svojih otrok Cirila, Frančke, Pavla, Petra in Tončka, da nas je zapustila danes za vedno naša iskreno ljubljena, čez vse dobra in skrbna žena in mama, oziroma hči, sestra, svakinja in teta

Frančiška Debeljak
roj. Keršič

Truplo nepozabne pokojnice pokopljemo v Podbrezjah v petek, dne 12. aprila ob pol 11 dopoldne. Celo njeno življenje je bilo izpolnjeno z delom in trpljenjem, z vdanostjo Bogu ter z neskončno ljubeznijo do svojih otrok in družine. — Priporočamo jo v blag spomin!

V Podbrezjah, dne 10. aprila 1935.

PETER DEBELJAK

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.-; ženski-
lovanjski oglas Din 2.-. Najmanjši znesek za mali
oglas Din 10.-. Mali oglasi se plačujejo takoj pri
naročitvi. — Pri oglasih reklamnega snafaja se ra-
čuna enokolonjska, 3 mm visoka petlitna vrstica po
Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov
treba priložiti znamko.

Prireditve

Kavarna Stritar

Vsak večer koncert. —

Službe iščejo

Pošten fant

vojaščin prost — išče
kakršnokoli službo. — Po-
nudbe upravi »Slovenca«
pod »Priden in pošten«
št. 4052. (a)

Trgovski pomočnik

mešane stroke, 32 let star,
s 5000 Din kavicije — želi
premeniti službo. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 4058. (a)

Velikonočna gnjat

fina in poceni

ANTON TAVČAR
Maribor, Jurčičeva 3

Mlad fant

išče službo sluge, skla-
diščnika ali kaj sličnega.
Vloži kavicijo. Ponudbe v
upravo »Slovenca« pod
»Pečar« št. 4057. (a)

Dekle

mlajša, pridna, poštena —
išče službo za v pomoč
gospodinj. Marica Oblak,
Zalec, Ložnica 30. (a)

Službo dobe

Gospodinja

solidno in marljivo, ne
izpod 30 let staro, spreje-
ma kavarna »Emona« —
Predstaviti se je dnevno
med 12 in 13 uro v pisarni
podjetja. (b)

Vestno kavarniško

slastičarstvo ali slastičarja
za večji obrat na Jadrano
sprejem takoj proti
primerani kaviciji. Pojasni-
la daje Hranilnica kmeč-
kih občin v Ljubljani,
Miklošičeva cesta 19. (b)

Denar

Posojila

na vložne knjižnice daje
Slovenska banka, Ljub-
ljana, Krekov trg 10

Bančne vloge

kupujemo in prodajamo
za gotovino. — Banka
Kosmos, Zagreb, Starče-
vičev trg 6. (d)

Posredujem

denar na

hranilne knjižnice

vseh denarnih zavodov.
Rudolf Zore, Ljubljana,
Gledališka ulica 12. Tele-
fon 38-10. Pismeni odgo-
vor 3 Din. (d)

Hranilne knjižnice

Kmetске posojilnice do
30.000 Din — kupim. Po-
nudbe upravi »Slovenca«
pod »Za gotovino« 4040.

Družabnik

z gotovino 30 do 50.000
Din — se takoj sprejme v
dobro ideočo manufakturno
trgovino v svrhu raz-
širjenja iste. — Strokovno
znanje ni potrebno. Po-
nudbe upravi »Slov.« pod
značko »Ob Dravi« 4027.

Stanovanja

ODDAJO:

Dvosobno stanovanje
komfortno, oddam. — Ri-
harjeva ulica 6. (č)

Auto-motor

Avtomobilistil

Vaš avto Vam nanovo liča
ali tapcira pri strokovni
izvršitvi najceneje Martin
Mali, Avto »Duco« ličanje
in tapetništvo, Domžale. f

Avto Amilcar

v najboljšem stanju, po-
ceni naprodaj. Naslov v
upr. »Slov.« pod št. 4007.

Vnajem

IŠČEJO:

Dve sobi

za pisarno in majhno dvo-
riščno skladišče v Ljub-
ljani — iščem R. Švajger,
Ljubljana, poštni predal
št. 47. (m)

Objave

Izgubljena je

št. 46767 od kolesa in s
tem javljam, da ni več
veljavna. Franc Kodrič,
Vevče 30. (o)

Posvetva

Droben oglas v »Slovenca«
posvetvo ti hitro prodaj;
če že ne z gotovim denarjem
pač kupca ti s knjižico da.

Dvonadstropna hiša

z dvema lokaloma, sredi
Ljubljane, naprodaj. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 4000. (p)

Hišo

s pekarno in gostilno, v
središču Maribora, prodaj
za nizko ceno Bernhard
Adolf, Maribor, Aleksan-
drova cesta 51. (p)

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Kupim

večjo množino sladkega
sena. Ponudbe: Müller,
hotel Kaffee, Ljubljana. k

Naročajte

»SLOVENC«

najcenejši

slovenski dnevnik

LIMONE

v največji izberi in vedno
sveže kakor tudi razno
drugo južno sadje in
zelenjava

Ljubljana

Pogačarjev trg
knezoškofijska palača

SOKO OBLEKE

reklamna prodaja za pomlad

Soko kamgarn obleka, moška, izdelana po najnovejšem kroju,
katera je stala Din 560.— — prodajamo sedaj za Din 400.—.

SOKO damski plašči, pariški kroji	od 200 Din naprej
SOKO otročje obleke v raznih barvah	od 53 Din naprej
SOKO moške obleke, pomladanske	od 250 Din naprej
SOKO moške obleke s pump hlačami	od 255 Din naprej
SOKO trenchoati, moški in ženski	od 330 Din naprej
SOKO trenchoati, dečki	od 150 Din naprej
SOKO moške hlače, kaša v razn. barvah	od 95 Din naprej
SOKO moške hlače, trpežno blago	od 70 Din naprej

Opozarjamo Vas, da so SOKO obleke

izdelki domače tovarne, ki daje delo in zaslužek domačim ljudem.

Oglejte si še danes cene, izdelavo in kakovost naših izdelkov!

Prodajalne SOKO oblek:

Ljubljana: Sv. Petra cesta št. 23 in Celovška cesta št. 63
Kranj: Tavčarjeva ulica št. 2
Celje: Kralja Petra c. št. 22
Maribor: Aleksandrova c. 27

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajal
ač motorja bi znebil se rad.
brž kupcev ti mnogo prižene
Slovenec najmanjši inerat

Kravje maslo

(kuhano) razpošilja v vsa-
ki množini Franc Senčar,
trgovca, Mala Nedelja. (l)

Telefon 2059

PREMOG

KARBOPAKETE

DRVA, KOKS nudl

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

Prima sport, suknjiče

po 98 Din, pumparice,
modne hlače itd., kupite
zelo ugodno pri Preskerju,
Ljubljana, Sv. Petra ce-
sta 14. (l)

Pozor sanatoriji,

penzionati, hotelirji in
restavratirji — Hmeljski
špargelj, svetovno prizna-
na delikatesa, razpošilja
v vsaki množini Kveder
Vinko, trgovec, Zalec. (l)

Gnojnični sod

ca. 700 l, nov, prodam ali
zamenjam za deteljo lu-
cerno. Cena po dogovoru.
Ivan Pirc, Dravljica 99. (l)

Damsko kolo

rabljeno, prodam. Bartol,
Tyrševa cesta 46. (l)

Čevljarji!

Cilinderico in levoročni
stroj poceni prodam. —
Breznik, Križevniška 7. l

Inserirajte

v

»Slovencu«!

Tudivnaši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domo-
ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite
razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zju-
traj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne.
Telefonska številka 3030.

Najprijetnejše letovišče na morju nudl

Hotel VILA LUCIJA
Aleksandrovo, na otoku Krku

Penslon od 50 Din naprej (vse takse vštete).

Sezona od 1. maja do 30. septembra.

Restavracijska terasa nad samim morjem.

Hotel je last renomirane slovenske tvrdke.

Zahtevajte brezplačne prospekte pri
Putniku ali pa pri direkciji hotela.

Zastopnika

iščemo za Dravsko banovino za obisk trgovin
kratke, modne in slične stroke — proti visoki
proviziji. Gospodje z lastnim avtom, ki de-
lujejo nepretrgoma tudi v manjših mestih,
naj pošljejo ponudbe pod »Več svuda dobro
nvedena domača tvornica 4010«.

Vsemogočnemu se je dopadlo pokli-
cati k sebi našo dobro, zvesto gospo

Uršulo Pavlič

danes ob 8 zjutraj, — po kratkem in
mučnem trpljenju. — Nepozabno
ranjko spremimo k večnemu po-
čitku dne 12. t. m. ob pol 3 izpred
mrtvaške veže na Vidovdanski c. 9
na pokopališče k Sv. Križu.
Priporočamo jo v pobožno molitev.
Ljubljana, dne 10. aprila 1935.
Zalujoči ostali.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, katere smo prejeli
ob bridki izgubi našega dobrega očeta, starega očeta, prastarega
očeta, brata in strica, gospoda

Ivana Žitnika

izrekamo tem potom vsem najiskrenejšo zahvalo. Posebno za-
hvalo smo dolžni č. duhovščini, g. županu Medenu za iskrene
poslovilne besede, g. zastopniku gostilničarske zadrage, g. pev-
cem za ganljive žalostinke, g. Janku Šviglju za ganljiv govor
v hiši žalosti, ter vsem darovalcem prekrasnih cencev. Vsem,
ki so za časa boleznij lajšali trpljenje pokojniku in vsem, ki so
ga obiskali poslednjic na mrtvaškem odru in ga spremili k več-
nemu počitku, posebej hvala.

Selšček, dne 10. aprila 1935.

Zalujoči sin Ivan in ostalo sorodstvo.